

Rusyada HARB bu sene bitecek mi?

Mihver devletleri kış için hazırlık yapıyorlar

Bakü radyosuna göre Macaristanda harb aleyhtarlığı artmış

Macar radyosu hava-ların gcecleri serinle-miye başladığından bahsediyor

Ankara 30 (Radyo gazetesi) — Hâlen Mihver siyasi mahfillerini meşgul eden en mühim mesele şudur:

Rus harbi kıya kadar bitecek mi, yoksa geçen sene gibi karşılarında dâmindik duran bir Rusya görecekler mi?

Aynı mahfiller bir taraftan kıya kadar Rus harbinin biteceğini söyle-mekle beraber diğer taraftan kış için de hazırlıklı bulunmak istiyor-lar.

(Devamı 5 inci sayfada)

Havalarda faaliyet

İngiliz ve Alman şehirleri bombalandı

Londra 30 (A.A.) — Hava ne-zaretinin tebliği:

Saanbrücken dün bomba tayya-rolerinden münkekeb büyük bir teş-kilî başlıca hedefini teşkil etmiş-tin. Taarruz şiddetli ve toplu bir halde olmuştur. Alınan ilk rapor-lardan büyük hasarlar husule geti-

(Devamı 5 inci sayfada)

2 inci cephe ihtimaline karşı Almanlar tedbirler aldılar

Fransaya gönderilen seçme alaylar Paristen geçtiler

Londra 30 (A.A.) — Almanlar, müttefiklerin garbi Avrupada taar-ruza geçmeleri ihtimalinden kor-kan halkı tatmin etmeğe çalışmak tadılar. Bu ödümeden olmak üzere Goebbels, Das Reich gazetesinde batıda bulunan Alman kuvvetle-

(Devamı 5 inci sayfada)

TÜRK - ALMAN DOSTLUĞU

Yeni Berlin büyük elçimiz: «Almanya ile dostluğumuz hakikidir ve esaslıdır» diyor

İstanbul 30 (A.A.) — Berlin bü-yük elçimiz Saffet Arıkan, kendî-sinden mülakat istiyen D. N. B. a-ğasının İstanbul muhabetine aşı-ğadaki demecinde bulunmuştur:

«Almanya memnurluğu gi-

(Devamı 5 inci sayfada)

Alman zırhlı trenler'nde ağır topçu

Alman tebliği

Bir şehir hücumla zaptedildi

Cenubta Ruslar takib ediliyorlar

Kafkasyayı Rusyanın diğer kısımlarından ayıran demiryolu birkaç noktadan kesildi

Almanlar Kerçden Taman yarım adasına geçtiler

Berlin 30 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği. Rostofun cenubunda orduya ve silâhlî hücum kit'alarına mensub birlikler geri çekilen ve bazan şiddetli artçı muharebeleri yapan düşmanla takib etmektedirler. Sal'm cenubunda seri kit'alar Proletarskaya şehri hücumla zapt ederek Kafkasya topraklarını Sovyetler Birliğinin diğer kısımlarından ayıran son büyük şimen-difer hattını birkaç noktadan kes-

(Devamı 5 inci sayfada)

Sovyet tebliği

Şiddetli savaşlar oluyor

Meskûn bir mahal işgal edildi

«Almanlar Rostofun doğusunda Don nehrini geçmişlerdir,,

Voronej'de göğüs göğü-se çarpışmalar oldu

Moskova 30 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği: 29 Temmuz gecesi kuvvetlerimiz Voronej, Similinskaya ve Bataisk çevreleriyle Kletskaya ve Stalin-grad şimal batısı ile Don nehr-i üzerinde düşmanla şiddetli çarpış-malar yapmışlardır. Cephenin baş-ka kesimlerinde önemli hiç bir de-ğişiklik olmamıştır.

Tebliğe ek Moskova 30 (A.A.) — Sovyet gece yarısı ek tebliği: (Devamı 5 inci sayfada)

Münakalât Vekilinin nakliyat ve muhabere işlerine aid beyanatı

İstanbul'un ihtiyacı olan odun ve kömür nakliyatında 170 motör ve birçok yelkenli çalışmaktadır

Torpillenen Antares yağ gemisi yüzdürüldü ve İskenderun limanına getirildi

Ankara 30 (Hususi) — Münakalât Vekili amiral Fahri Engin be-ni kabul ederek şu demecinde bulun-du:

İstanbulda kaldığım bir hafta zarfında karadan ve denizden ya-pılmakta olan nakliyat işleri hakkın-da alışkadar makamlarla muhtelif temaslarda bulundum. Son aylar zarfında yapılan nakliyat işlerinin tanzim etmiş olduğumuz nakliyat plânı esasları dahilinde, yapılmak-ta olduğu tesbit edilmiştir.

Kok da dahil olduğu halde taş-kömürü nakliyatı denizden ve ka-radan muntazaman yapılmaktadır. Son 10 gün zarfında Karadenizde devamlı olarak esen rüzgârlar tah-milâtî ağızlarında güçleştirmiştir. Demir cevheri ve krom nakliya-tı da matlûb şekilde devam etmek-tedir.

Trenlerde Plân dahilinde olınayan fevkalâ-

Münakalât Vekili Amiral Fahri Engin

de işlere aid nakliyat Temmuz ayı zarfında denizollarımızda çok bil-yük bir yekûn tutmuştur. Yolcu va-ğonlarından bir kısmı bu işlere ve-rildiğinden servislerdeki vagonların adedi azalmıştır. Son günlerde tren-

(Devamı 5 inci sayfada)

İstanbul piyasasına aid ifşaat Fiatları ucuzlatmamak için aralarında birleşen tacirler mi var?

Mezbahadaki parça yağların fiatları serbesti kararı üzerine birdenbire neden yükseltildi?

Kara borsa ile mücadele

Dün Aydında tetkiklerde bulunan Ticaret Vekili Denizliye gitti

Vekil diyor ki: «Kara bor-sanın vücud bulmasına yardım edenlerin hareket-leri affedilmez»

İzmir 30 (Hususi) — Şehri-mizde tetkiklerini bitiren Ti-caret Vekili Behçet Uz bu sa-bah otarayla Aydına hareket etmiştir. Vekil yolda Torbalıya uğrayarak çiftçilerle görüşmüş, ofise teslim edilen buğdayları görerek Torbalı çiftçisinin faa-liyetini takdir etmiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

Başvekil dün harb okulunun yeni spor sahasını açtı

Ankara 30 (A.A.) — Harb oku-lunun yeni yapılan spor sahasının açılma töreni bugün saat 17 de ya-pılmıştır. Sahayı sporcu Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu açmıştır. Tö-rende Dahiliye Vekili Dr. Fikri Tü-zer, Genel Kurmay asbaşkanı orge-neral Asım Gündüz, Ankara gar-

İzmirde piriç 75 - 90 kuruşa satışa çıkarıldı

İzmir 30 (Hususi) — İzmirde kı-rık piriç 75, iyi cins piriç 90 ku-ruşa bütün bakkallarda satışa çı-karılmıştır. İzmirde gizlenmiş çok

(Devamı 5 inci sayfada)

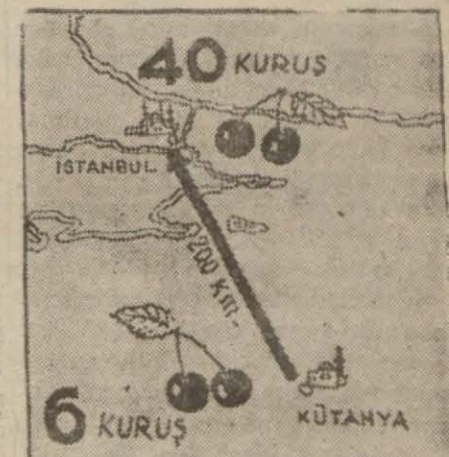
BUGÜN Aşhaneler hazırlanırken Beş nevi fakir insana bedava yemek vermemeliyiz YAZAN Profesör doktor Sadi İrmak

(Profesörün bu saymanı dikkat yazısı 3 üncü sayfamızdadır)

Hükümetin aldığı son kararların İstanbul piyasasındaki tesir ve akislerini tesbit maksadile dün bir anket yaptık. Kendilerile konuştuğumuz bir kısım tüccarlar yakında bütün işe maddelerinin bolluşa-cağını, mal bolluşunca fiatların ucuzlaşması lâzım geldiğini söyle-diler. Bir kısmı ise, piyasaya bol mal geleceği düşüncesine istinak etmekle beraber, fiatların ucuzlu-yacağı bahsinde tereddüd göster-diler. Bunun her şeyden evvel bir ticari ahlak meselesi olduğunu söylediler.

Kendisi de ticaret erbabından bulunan ve piyasadaki işlerin iç yüzünü çok iyi bilen Belediye Kooperatif müdürü Haydar Berkman da aynı fikirdedir. Bugün o-nun fikirlerini kaydederek anketi-mize devam ediyoruz.

Haydar Berkman diyor ki: «Evet, kabul etmek lâzım ki,

Bir muamma: Kutahyada 6 kuruşa alınan vişne İstanbulda 40 kuruşa! Anadolu tacirleri bir kısım İstan-bul tacirlerine nazaran çok daha fazla ticari ahlak sahibidirler. Size, bir misal vereyim: Kutahyadan vişne aldım, kilosu 6 kuruşa. Aynı (Devamı 4/1 de)

Fırınlarda ekmek niçin bulunamıyor?

Vali, birçok semtlerde görülen darlığın sebebini anlatıyor

«Darlığa nakliyatın muntazam yapılmaması sebeb olmaktadır. Vaziyet 20 güne kadar düzelecektir. Tedbirler alınmıştır,,

Birkaç gündenberi şehrimizin birçok semtlerindeki fırınlarda in-tizamla ekmek çıkarılmadığından halk muayyen zamanlarda ekmek bulmakta müşkülât çekmektedir. Erenköy ve Bostancı gibi bir kısım sayfiye yerlerinde ise fırınlar sabahleyin saat 8-9 arasında bir miktar ekmek çıkarmakta, bunun haricindeki saatlerde ise tatili faa-liyet etmekte olduklarından halk sıkıntı içerisinde kalmaktadır. Bu

Hükümetin son kararından sonra piyasada (mallar) düşüyor.

Hergün

**İstanbulda bolluğu
Ucuzluğun takib
Etmesi için
Çare vardır**

Ekrem Uşaklıgil

Kara borsa kapandı, açık borsa faaliyete geçti.

Artık kulağımıza eğilerek:

«Size kilosu 6, yahud 7 liraya Urfa yağı bulabilirim!» Diyen adamı görmüyoruz. Yağ bakkalıda fiat meydandadır.

Fakat açık borsadan beklemekte olduğumuz faydayı tam olarak görebilecek miyiz?

İstanbuldan istihlal merkezlerine yüzlerce binlerce telgraf çekile, rek siparişler verildi. Malın yola çıkarıldığına, yahud çıkarılacağına dair cevaplar alındı. Bununla beraber elde edilecek neticenin tahmini bahsinde fikirlerin ikiye ayrılmış olduğunu görüyoruz.

Bütün fiatların bir ucuzlama yoluna girmiş oldukları gözönünde.

Tereddüd bu ucuzlama meylinin sızlanıp sızlanmayacağına, mania lara çarpıp çarpmayacağına.

Bir kısmın düşüncesine göre sipariş edilen malın istihlal merkezlerinden istihlal merkezlerine gelebilmesi için muktazi zaman olan on beş yirmi günün geçmesi kâzımdır.

Bir kısmın mütealeasına göre ise malın istihlal merkezinden ucuz alınıp İstanbula ucuz yollanması o malın İstanbulda ucuz satılmasını temin etmeye yetmez, İstanbul umumî, hususî ve gizli depolarında şehrin ihtiyacını aylarca temin edecek kadar her cinsten mal vardır.

Bu malı ucuz, orta yahud pahalı fiata almak esaslı veya arzı tüccar, bilhassa karışık unsur ziyana etme ihtimali karşısında yeni fiatla halkı mali da toplayarak eski mal ortalama bir hesaba yapmaya çalışacaktır.

Şu halde İstanbul piyasasının memnunluk verici bir ucuzluğa kavuşması için iki şartın tahakkuk etmesi lâzımdır.

Bu şartlardan birincisi istihlal merkezlerinden getirilecek malın karışık unsurdan toplanan satın alma kabiliyetini geçirecek piyasayı işba' edecek dereceye varırılmasıdır.

İkinci şart da istihlal merkezlerinden satılan malın karışık unsurun eline geçmesini önlenmesidir.

Memleketin istihlal ettiği yiyecek maddelerinin kendisine yetişebilecek derecede ölçülü olduğunu esefle öğrenmiş bulunuyoruz. Harb zamanında büyük istihlal merkezlerinin piyasaları işba' haline getirecek ölçüde mal toplayamaz. Bu, bir hayaldir. Karışık unsuru inşafa da davet edemeyiz, beyhude zahmet olur. Fakat İstanbul piyasasının kurtarılması için lüzumlu görülen ikinci şartı ele alarak, istihlal merkezlerinde satılan malın karışık unsura geçmesini önlemek bir dereceye kadar kabildir.

Fazzedelim ki: İstanbulda, belediyenin maddi ve manevi himayesi halinde çok büyük sermaye ile geniş kabiliyet te bir kooperatif teşekkül etti. Bir büyük depo, şehrin muhtelif semtlerinde de çok değil, yalnız 12 tane satış mağazası açıldı. Maksad kâr değil, halka hizmet olduğuna göre hükümete bas vurularak istihlal merkezlerinden satın alınacak malın demiryollarında ve bilümmün nakil vasıtalarında diğer tüccar eşyasına tercih nakledilmesini istendi, böyle bir kooperatifin daha ilk hamlede karışık unsurun ucuz alıp, istif yapıp pahalıya satma sahasında göstermekte olduğu faaliyetini önüne geçebilmesi çok kuvvetli bir ihtimaldir.

Tasavvur ettiğimiz kooperatifin istihlal merkezlerine yelpaze şeklinde dağılacak teşkilât yaparak,

Resimli Makale:

Lacordaire söylüyor:

— İnsanın iki silâhi vardır. Birincisi «söz» ikincisi «sükût» tur.

«Söz» silâhi ile «sükût» silâhini yerinde kullanamayan adam müdafaa ve hücum vasıtalarının ikisini birden kaybeder.

Şehir Haberleri

Adliyede kaybolan
500 bin liralık
dava dosyası

Hâdisede birinci sorgu hâkimliği kâtibi Cemil ile daktilo Zehra mes'ul görülerek 2 nci ağırceza mahkemesine verildiler

Bir müddet evvel İstanbul 1 inci sorgu hâkimliğinde tahkik edilmekte olan 500 bin liralık bir suisti-male aid tahkikat dosyası kaybolmuştu.

Bu hâdisede etrafında Müddeiummülkçe yapılmakta olan tahkikat neticelenmiştir. Tahkikat sonunda varılan iddiaya nazaran, 1 inci sorgu hâkimliği kâtibi Cemil ile daktilo Zehra bu hâdiseden mes'ul görülmüşler ve 2 nci ağırceza sevkedilmişlerdir.

İki memurun mahkemelerine dün başlanılmış, sorgularında hâdisenin nasıl cereyan ettiğini bildirdiklerini ve kendilerinin suçlu olduklarını söylemişlerdir.

Duruma, şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

Gıda maddeleri
bolanıyor

Son serbestlik kararı üzerine piyasaya muhtelif nevi gıda maddelerinin arz edilmesi fazlalaşmıştır. Dün bakkallara kilosu 320 kuruş üzerinden Urfa yağı teklif edilmiştir.

Bir sürü masraflar ihtiyar ederek memur göndermesine de lüzum yoktur. Anadolu tüccarı dosttur. Bu işi birkaç merkez istisna edilirse onun vasıtasıyla yapabilir. Bütün siparişlerin telgrafla, telefonla ve rebiliri. Yeter ki, bu kooperatifin başında bulunan bu gib. hususi şirketleri fiilen idare etmiş çekirdekten yetişme biri olsun.

Böyle bir şirket tesis etmenin büyük güçlüklerle çarpacağını sanmıyoruz.

Kanun belediyenin ticaret yapmasını meneder, nitekim Taksim gazinosunun işletilmesi meslesi bile böyle bir engel ile karşılaşmıştır. Fakat harb zamanındayız, ve yurdun en büyük şehrinin işe-iş bahis mevzuudur, hükümetten hususi bir kânanla, mahdud sahaya şamil bir müsaade istenebilir. Sermayeye gelince, Taksim gazinosu işinde misalini gördük. İstanbul Belediye reisinin lüzum gönderecek sermayeyi inanacağı Türk unsurundan bir saat içinde temin etmesi iş ten bile değildir.

Kara borsa açık borsaya döndü. Açık borsanın karışık unsur faaliyetiinden kurtulması ancak kuvvetli rakibler tarafından temin edilebilir.

Umumî, hususî ve gizli depolarında uzun müddet mal saklanmaması gibi bir tedbir böyle bir kooperatif ile tamamlayacak olursak yalnız karışık unsurun faaliyetine sed çekmekle kalmayız, aynı zamanda fertlerin ev istihlallerini de ortadan kaldırmış oluruz.

Evet, niçin yapamıyalm, neden yapamıyalm?

Ekrem Uşaklıgil

Armatörler birliği deniz
nakliyatının komisyon
tarafından idaresini istemiyor

Dünkü toplantıda, geçen seneki mahrukat buhranına deniz nakliyat komisyonunun sebep olduğu ileri sürüldü

Türk armatörleri birliğinin 5 inci toplantısı dün Galatadaki birlik merkezinde yapılmıştır. 30.35 kadem birlik azasının bulunduğu toplantıda evvelâ idare heyeti raporu okunmuş ve bunu müzakere raporunun okunması takib etmiştir. Bütçe ve hesabâtın tetkikinden sonra birlik azasının dileklerinin dinlenmesi ve geçilmiştir.

Birlik azaları bilhassa deniz nakliyat komisyonunu nakil vasıtaları sevkini idare etmesinden şikâyetle serbest olarak çalışmanın iticacını ve netice itibarile memleketin menfaatine uygun olacağını ehemmiyetle üzerinde durmuşlardır. Bu arada serbest nakliyatın başlanılması için kömür ihtiyacının da-

ha kolay karşılanabileceğinin ve geçen kış mevsimindeki kömür darlığının sırf bu yüzden meydana geldiğini ifade etmişlerdir. Diğer taraftan komisyonun sefer tahdidatı dolayısıyla tuz ve çimento nakliyatında selkete uğradığından bahisle gemi tonaj vaziyetlerinin komisyon tarafından nazari itibara alınmaması yüzünden bu gibi darlıkların meydana çıktığını söylemişlerdir.

Bundan başka bütün azalar haric limanlara gitmesi için 1500 ton dan aşağı gemilere de müsaade edilmesini için Münnakalât Vekâleti mezdinde teşebbüslerde bulunmasını istemişlerdir. Dileklerini takiben idare heyeti ve müzakere seçimi yapılmıştır.

Ticaret Vekâleti
memurlarına izin yok!

Ticaret Vekâleti alâkadarlarına bir tebliğ göndererek Vekâlete bağlı müesseselerde memurlara verilmiş olan bütün izinlerin lâğvedildiğini bildirmiştir.

Helâda kafa kemiği
catlıyarak öldü

Samatyada oturan Kapri oğlu Miğüncü isminde biri, dün evindeki yüz numarayla girmiş; fakat birdenbire başı dönerek taşların üzerine düşmüştür. Sükut neticesi kafa kemiği kırılan Miğüncü kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür.

Cesedi muayene eden adliye tabibi Hikmet Tümer defnine ruhsat vermiştir.

Agâh Sırrı Levend'in
ikinci konferansı

Aydın meş'usu, Kayseri ve Niğde havalisi Partli müfettişi edebiyat tarihçilerimizden Agâh Sırrı Levend, dün Eminönü Hallerinde «Divan edebiyatında», «Türk ve Anadolu, Aşk ve kadın» mevzulu ilkinci konferansını vermiştir.

Konferans kalabalık bir halk ve gençlik kümesi tarafından alaka ile takib edilmiştir.

DOĞUM

Muhammed arkadaşımız Said Kesler'in bir kız çocuğu dünyaya gelmiştir. Yavruya uzun ve mes'ud ömürler diler, ebeveynini tebrik ederiz.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız, sofralarımızdan eksik etmediğimiz fasulye ve plâvın dünkü ve bugünkü fiatlarına göre maliyetini gösteren birer liste tanzim etmiş. Beraber göz gezdirelim:

Bugünkü piyasaya nazaran fasulye yemeği:

Bir kilo fasulye	40 kuruş
250 gram zeytinyağı	30 »
250 gram soğan	6 »
2 kilo kömür	20 »
Tuz, sarımsak, sabun	10 »
106 kuruş	

Eski piyasaya nazaran fasulye yemeği:

Bir kilo fasulye	40 kuruş
250 gram zeytinyağı	30 »
250 gram soğan	6 »
2 kilo kömür	20 »
Tuz, sarımsak, sabun	10 »
106 kuruş	

Bir kilo fasulye 17 kuruş
250 gram zeytinyağı 15 »
250 gram soğan 1 »
2 kilo kömür 6 »
Tuz vesaire 1 »

Bugünkü piyasaya nazaran

plâv:
Bir kilo pırnç 85 kuruş
250 gram yağ 87 »
Yarım kilo domates 25 »
2 kilo kömür 20 »

Eski piyasaya nazaran plâv:

Bir kilo pırnç 30 kuruş
250 gram yağ 15 »
Yarım kilo domates 2 »
2 kilo kömür 6 »

53 kuruş

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!İaşe müdürlüğünden
belediyeye devredilecek memurlar

Mülga iaşe teşkilâtında müstahdem 36 memur belediye hizmetine alınacaklar

Bölge iaşe teşkilâtının belediye devri etrafındaki faaliyete ehemmiyetle devam edilmektedir. Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün 4 üncü Vakit bahçesinde eski İaşe Müdürlüğüne giderek bir müddet meşgul olmuş ve alâkadarlara devir muamelelerine aid bazı direktifler vermiştir.

Bölge iaşe teşkilâtında istihdam edilen 36 memur belediyeye devri takarrür etmiştir. İktisad Müdürlüğü işe işlerinde çalışacak memur ve müstahdemler için 60 kişilik yeni bir kadroya lüzum görülmektedir.

Ancak belediye, bu memurların ücret ve maaşlarından bir kısmının Ticaret Vekâleti tarafından ödemesi için alâkadar makamlarla müzakere edilmektedir.

Fevkalâde kazançlardan alınacak vergi hakkındaki rapor

Ticaret Odası meclisi dün bir toplantı yapmıştır. Toplantıda Ahmed Kana niyaset etmiştir. Toplantıda ilki mevzu üzerinde görüşmeler yapılmıştır. Bundan sonra, Oda faaliyetinin teşkilâtlandırılması için hazırlanan talimatnamenin müzakere edilmiştir.

Oda meclisi ayrıca, fevkalâde kazançlardan alınması düşünülen vergi halkında hazırlanan rapor muhteviyatını tetkik etmiştir. Bundan sonra borsa idare heyeti intihabı tasdik edilmiş ve içtima nihayet verilmiştir.

Mes'ud bir evlenme

Merhum Binbaşı Selim Berkürün kızı Bayan Hümeysra Berkürün ile, emekli albay Zeki Demirin oğlu üstgenim Behçet Demirin nikâh törenleri dün Kadıköy evlenme memurluğunda, iki tarafın güzide davetlileri huzurunda yapılmıştır. Genç evlilere saadetler temenni ederiz.

RADYO

CUMA, 31/7/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücudumuzun çalıştırılması, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Müzik: Senfonik parçalar (Pl.), 8.20: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13.30: Müzik: Saz eserleri ve karışık makam, 13.40: Saad ayarı, 18.03: Saad ayarı, 18.40: Dans müziği (Pl.), 19: (Kitabevenler saati), 19.15: Oda müzikisi, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk müziği programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Saz eserleri, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Sabahtan Sabaha:

**Ah'âk, vicdan, şeref
İst. ridyenin
Kabuğuna yapışmış
İnciye benzer**

Burhan Cahid

Şairler, edebiyatçılar paraya düşman görünürler. Onlara göre para hasis ve âdi hislerin ölçüsüdür. Halbuki samimî duygular altında, purlanta ile ölçülemez. Bu iddialarında belki haklıdır. Fakat ne yazık ki hayatın temel taş paradır. Hayal ile hayat kuramaz. Paranın yerini his ve hayal tutamaz. Birçok hakikatler gibi bu da acıdır, acıdır ama hak kattır!

Yalnız his, vicdan ve ahlâk mefhumları ile para arasında aşağı yukarı bir müvazene kurmak da mümkündür. Zaten cemiyetin ahlâki nizamını korumak vazifesini güden kanunlar da bu maksadla yapılır. Kıymetleri ferdlere göre pay etmeye imkân yoktur. Fakat bunları meşru olmanın vasıtaları muayyen ellerde toplanmasına da kanunen mesâğ yoktur.

San'at, iktisad ve ticaret hayatının kazançla ahlâk arasında kurmak istediği köprü başı kanunların muhafazası altındadır. Normal zamanlarda bu köprü başı emniyettir. Fakat harb gibi, bilhassa bugünkü harbler gibi milletler arası müvazene bozan sebebler bu köprü başı tehlikeye düşürür. Geçen harbe de böyle olmuştur. Pazarı, piyasayı eski metod, eski nizamla kurtarmak imkânı yoktur. Ağır baskı kadar tam serbesti de zararlıdır. Tazyik edince ortada mal kalmaz, Serbest bırakınca mal fiatları gemi azıya alır. İhtiyaçla mevcut maddeleri ayarlamak çok güçtür. İşte bu noktada ahlâk, vicdan, şeref gibi manevi ölçüler bütün kıymetten düşer. Hatıraların ezici maddeleri bile takatsiz kalır.

Şu son birkaç haftalık piyasa hareketi bunu bir daha ispat etmiştir. Birçok gıda maddelerine el konmuştu. Bir kısmının fiatları tahdid edilmişti. Bunun neticesi pazar ve piyasada bu maddeler kayboluverdi. Şimdi satışlar serbest bırakıldı. Pazarda eseri görülen maddeler meydana çıktı. Demek ki kanunun ağır hükümlerine, ve gazetelerin vicdan, şeref ve ahlâk tarafından yaptıkları öğütlerine rağmen kazanç, ihtikâr duyguları piyasayı ellerinde tutanlara hâkim olmuştur. Vatan sevgisi, ahlâk kaygısı, kanun korkusu (Para) nın rolünü değiştiriyor. O her devinde, harbe, sulhte bir ova külçesi gibi yuvarlanıp kendisine pusu kuran avuçlara dökülüyor. Şairlerin, ediplerin gerçi hakları var. Para öğren, menfur bir maddedir. Ne çare ki bütün gıda maddeleri de onun sadık tebeası, bendesi olmaktadır kurtulmaları. Ahlâk, fazilet, vicdan, şeref, haysiyet gibi kıymetler onun âdi, menfur ve iğrenç varlığı içinde tükri istirdiyde kabuğuna sığınan inci gibi temiz ve asıldırler. Fakat vasavan insan için çok defa istirdiyenin eti, kabuğundaki inciden kıymetli oluyor.

Burhan Cahid

Maarif Vekilinin
dünkü tetkikleri

Bir müddetden beri şehrimizde bulunmakta olan Maarif Vekili Hasan Ali Yücel Vekâlete bağlı okul ve müesseselerde tetkiklerine devam etmektedir.

Hasan Ali Yücel dün öğleden evvel Üniversiteye giderek Rektör Cemil Bilsel ve fakülte dekanları muhtelif Üniversite meseleleri etrafında görüşmüş ve bazı izahat almıştır.

Maarif Vekili bu akşamki eks-presle Ankara'ya hareket edecek tir.

İstanbul borsası

30/7/42 açılış - kapanış fiatları

CEKLER	
Ağuş ve kâğıtlar	
London	1 Sterlin 5.22
New York	100 Dolar 130.70
Genevre	100 İsviçre FL 30.70
Madrid	100 Pegeta 12.89
Amsterdâm	100 Lvege 31.16
Bir altın lira	29.80
24 aylık bir gram külçe altın	390

Ehram ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 933 Ergani	22.—
Sivas - Erzurum 2.7	20.—
941 Demiryolu II	19.75

TAKVİM		Temmuz	
Kısmi sene	31	Aralık sene	151
1898	Cuma	1911	Hafta
Temmuz	Kısmi sene	1942	87
18			
CUMESİ		Receb	
1. D.	2. D.	1. D.	2. D.
6 55	17	8 52	17
19 28		7 25	
Oğle		İkinci Akşam	
1. D.	2. D.	1. D.	2. D.
18 20	17 16	20 27	22 17
4 53	8 49	18	1 49

Ashaneler hazırlanırken

Beş nev'i fakir insana bedava yemek vermemeliyiz

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Büyük şehirlerde fakara için büyük çapta ashaneler açmak hususunda hükümetin verdiği kararın çok insanî ve asil bir düşünce mahsulü olduğuna şüphe yoktur. Geçmiş felâketler ve darlıkların milletimizde bir eksik beslenme hali doğurmuş olduğu meydandadır. Büyük bir vatandaş kültürünün aile bütçesinde müvazene bilhassa gıda ihtiyacına kabil olduğu kadar ve çok defa da tehlikeli bir şekilde kısararak teassüs edebilmektedir. Meselâ köylümüz istihsal noksanını ekseriya böyle karşılamaktadır. Fakat istihsal azlığı vücudları zayıf düşürdükçe vücud zafiyeti de istihsalı daha fazla azaltmaktadır. Böylece bir fasid daire teassüs edebilir. Meselâ günde yüz gram Protein'e muhtacız. Bunun bir kısmının hayvanî protein olması lâzımdır. Sekiz çeşid de vitamin ihtiyacımız var. Bu şartların tahakkuk edebilmesi için bir çok bölgelerimizde bambaşka besleniş ve istihsale ihtiyacı vardır. Bunun tek çaresi şu formülde toplanabilir: Bol istihsal, tam besleniş.

Bu sebeple Türkiye'de her sınıfta davanın da sonu bol istihsale dayanır. Bu ideale varmanın biricik sihirli yolu her Türk vatandaşının günde asgarî sekiz saat çalışmasıdır. Bunu yapabildiği gün Türkiye'de en büyük inkılab başarılmıştır. Çünkü dünyanın en verimli toprakları üstünde yaşıyoruz. Çalışmadan başka bir eksikimiz yoktur.

Gıda eksikliğinden doğan sefaletlerin büyük şehirlerde daha fazla dikkati çekmiş olması tabiidir. Ve hükümetin de bu sefaleti kabil olduğu kadar gidermeye çalışması çok insanî bir düşüncedir.

Yalnız bu ashanelerde kimleri besliyecek meselesi karşımıza çıkar. Çünkü bu çok nazik bir noktadır. Hükümetin bu fevkalâde insanî kararı, yardım edilecekleri seçmeye memur küçük vazifedarlar eliyle tamamen makûs bir netice verebilir ve çalışma isteğini bütün bütün felce uğratabilir. Bir hareket doğurabilir. İtiraf etmeye mecburuz ki eski devirlerin bıraktığı fevkalâde miraslar arasında çalışmadan yaşamayı bir muvaffakiyet gibi gösteren bir temayül vardır. Bizde çalışma henüz ekmek ve su gibi tabii ihtiyaçlar arasına girememiştir. Nihayet şu vâkıaları unuttuk: Sokaklar dolusu işsiz ve dilenciyi ihtiva eden İstanbulumuzda fabrikalar ameal bulamıyorlar. Belediye iki lira yevmiye ile işçi bulamıyor ve binlerce aile bir hizmetçi hasretile yammaktadır. Bütün konkumuz açılacak ashanelerle işi sevmiyen bu sınıfı çoğaltmış olmak ve hattâ İstanbul civar yerlerde bu neviden iş kazaklıklarının teahhüdüne sebep olmak ihtimalidir. Yardım edilecekler iyi seçilmezse bu ihtimalin kuvvetle varid olduğunu söylemek vazife olur. Şu halde bazı tedbirler riayet etmek lâzımgörecektir.

1 — Her nevi çalışma kabiliyetinden mahrum ve kimsesiz sakatlar.

2 — Muayyen bir iş ve vazifede çalıştığı halde fazla çocuklu olduğu için geçinemiyenler.

3 — Mekteplerine hakikaten devam eden ve kâfi derecede gıda alamayan çocuklar.

Bu üç sınıf üzerinde münakaşa edilemez. Bunlara yapılacak yardım yerindedir.

Bir de şu sınıfları düşünelim:

A — Anadolu'da tarlası sapanı olduğu halde İstanbul'a gelip birinin yanına sokulmuş ve parasız bir hayata başlamış olanlar ve bu yüzden fakir düşmüş bulunanlar.

B — Teklif edilen işi kabul etmeyenler, ancak kalem işi arayanlar ve bunu bulamadığı için sefalet düşmüş olanlar.

C — Eli kolu sağlam ve çalışkan olduğu halde hanımlık taslamak ve tenbellik yüzünden hizmetçiliği kabul etmeyenler.

D — Anadolu'da vazife bulamamış iradî malik olduğu halde ille İstanbul diye sefalet düşmüş olanlar.

Hükümet sarfî Anadolu'da memur bulmakta sıkıntı çektiği halde İstanbul'da işsiz bir hayli lise ve idadî mezunları vardır.

E — Çoğu servet sahibi olan ve her çalışanla ve her işle alay eden dilenciler.

İşte A dan E ye kadar saydığımız bu gruplara bedava yemek değil, haşın bir sille ile iş vermek lâzımdır. Bizim korkumuz, kendilerine göre cerbezeye va hâmilere malik olan bu gruplar mensublarının ashanelere daimî müşteri çıkması ve hakiki muhtaçların yerlerini kapmalarındır.

Tabiidir ki hükümet ashanelere yazılanları birer birer tanımak ve kontrol etmek imkânına malik değildir. Bu sebeple vebal, tâli elemanların omuzuna yüklenecektir. Onlar hakiki valanseverliklerini yardım edilecekleri iyi seçmekle göstereceklerdir. Çünkü maksat insanî bir yardımdır, tenbelliği arttırmak değildir. Türk milletinin en büyük düşmanı tenbelliktir. Bu sebeple tenbelli himaye büyük bir suç sayılmak gerektir.

SPOR

Bu haftaki at yarışları

Cumartesiye de Modada yelken yarışları yapılacak

At yarışlarının dördüncü hafta koşulları Pazar günü Veliefendi koşu mahallinde yapılacaktır. Bu haftaki yarışlara bir çok tanınmış atların kaydedilmesi yarışları enteresan bir şekle sokmuştur.

Birinci koşu: İki yaşında yeni saf kan İngiliz tayları arasındadır. Yarıya Humayun, Pudat ve Destegül iştirak edecektir.

Mesafesi 1200 metredir. **İkinci koşu:** Satış yarışıdır. Dört ve daha yukarı yaşta saf kan Arab at ve kısrakları arasındadır. Kıs met 64, Fildan 64, Murad 62 kilo yarışacaklardır. Yarışın mesafesi 2000 metredir.

Üçüncü koşu: Yeni yarım kan İngiliz at ve kısrakları arasındadır. Dilhan 74,5, Alceylan 62, Perihan 54,5 kilo ile koşacaklardır. Yarışın mesafesi 2400 metredir.

Dördüncü koşu: Üç ve daha yukarı yaşta saf kan Arab at ve kısrakları arasındadır. Komisarj, Dani, Özdemir, Gonca, Romans; Umacı; Hümahatun; Demet; Çobanlık yarışacaklardır. Bu yarış haftanın en zevkli yarışı olacaktır. Yarışın mesafesi 2400 metredir.

Beşinci koşu: Handikap yarışıdır. Dört ve daha yukarı yaşta saf kan Arab at ve kısrakları arasındadır. Mesafesi 2400 metre olan bu yarışa; Bora 64, Tuna 58; Tarhan 50; Kroş; Tarhan 48 kilo ile koşacaklardır.

İkili bahis; 1, 2, 4 ve 5 inci koşullardadır.

Çifte bahis: (2, 4) — (4,5) inci koşullardadır.

Kürek ve yelken teşvik yarışları

Su Sporları Ajanlığından:

1 — Bölgemiz yelken teşvik yarışları (Devamı 6 ncı sayfada)

Tarihten sayfalar

Kör Mahmudun macerası

Yazan: Kadircan Kafli

1627 senesinde İstanbul'dan Yemen'e giden sipahiler arasında Kör Mahmud diye tanınmış olan bir yâğıt vardı; onu mavi deniz'in serin kolları arasında bu yeşil ve dünya güzeli memleketten kızgın güneş ve kızgın kumların kucığına atan sebep ne idi? Tarih kâlb işlerinden az bahsediyor ve bu bahsetti pek sayılı şöhetlere münhasır bırakıyor.

Kanso Paşanın harbleri Yemen'de üç sene sürmüştü; vezirler birbiri ni boğazlatmışlar, boğdurmışlardı; Yemen imarının yüz bin kişilik ordu ile yapılan çarpışmada bozguna

uğramışlardı. Bu arada İstanbul'dan giden sipahilerin reisi İdris ağa da ölmüştü; onu «kırmızı bayrak ağası» diye anıyorlardı.

Onun yerine kim geçmeliydi? Sipahiler öyle askerlerdi ki isterlerse harbederler, isterlerse harbetmezler. Vezirin idarna mahkûm ettiğini onlar himaye ederlerse kurtulurdu. Lâkin camla başla giniştikleri dövüşlerde onların karşısında dayanabilmek için askerler yoktu. Kör Mahmud işte bu askerler arasında yüksek şeref sahibiydi; bunun için de İdris ağanın yerine geçirdi.

(Devamı 4/2 de)

"Son Posta,"nın bulmacası: 13-(13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Kumarha, neleri ile meşhur bir yer (10).
2 — Üye (3), Lâtfî (4).
3 — Şeffaf bir madde (3), Bir sayı (3), Ajansımın remzi (3).
4 — Bir Rum ismi (7).
5 — Nota (2), Ser (3).
6 — Bir yazının bir parçası (5), Elbise aksamından (4).
7 — Hududlar (8).
8 — Din ve dünya işlerini ayıran (4), Bahçaların kullandıkları (2).

9 — Tersî spor sahası (4), Rumca bir sayı (3).
10 — Bir sayı (3), Fir'avun mezarı (5).

Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Avrupada bir memleket (10).
2 — Şair (4), Olmayan (farsça) (2).
3 — Şöhret kazanan (7), Nota (2).
4 — Kolların dolayan (7).

5 — Müsavi (4), Askerler (4).
6 — Çikolata yapmaya yarar bir madde (5), Bir okul nevi (4).
7 — Ses ve aydınlığın bir yerde eser peyda etmesi (4), Tutuştur (3).
8 — Mısır ilâhı (2), Gece gazinosu (3), Erkek (2).
9 — Aeeleci (4), Valide (3).
10 — Kadınların elişlerinden bir nevi (3), Bir sebze (6).

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

Erkeği kadının Yaratır

YAZAN:
NUSRET SAFA COŞKUN

— Karğı esirciden bahseyledi idi?

— Adını vermedi sultanım. Salt: « Karındaşım Halil anı bilir!» dedi idi.

Halil pehlivan arkadaşının kol tuğuna geçti:

— Esirci «Şüca»dır o dediği. Anma nereden bileceksüz! Sarayı hümayuna periyepiker duhterler satmakla geçinür, «kâr ve kisbi» yerinde ziyade «yesar» sahibî adamdır!

Hasan odabaşı omuzlarını kaldırdı:

— Bilmeyüz elmasım!

Sapa yollardan Kocamustafapaya geldiler, cami önündeki küçüklük meydanlıkta durdular. Halil pehlivan alt baştaki sokağı işaret etti:

— Esirci Şücaın konağı bundadır.

— İçerlek mi?

— Yok, baştan ikinci.

— Çabuk olalım yoldaşım, kan de ise «feci İsazib» yaklaşur!

Acele acele yürüdüler, sokak karanlık ve sessizdi. Esirci «Şüca» m bir kışlaya benziyen kocaman evi alaca karanlıkta bir dağ parçası gibi yatıyordu. Halil pehlivan elni tokmağa uzatırken iki kanadlı büyüklük kapının bir kanadı kenidliğinden aralanıyordu, kapı cıbaşı Ali ağa kapı ardından titrek titrek fıslıladı:.

— Çabuk olun karındaşım!

Halil pehlivanla Deli Hasan girer girmez kapı sağır bir gıcirtti çıkararak kapandı.

.....

Şafak söktükten sonra gökyüzü iyice berraklanmıştı. Sonra «soğuk bir güneş» doğdu. On yedinci orta odabaşısı Deli Hasan ağa Horhor çemesi kapısından orta camie doğru yürüyordu!

İhtilâlin kul kethüdası Deli Mustafa ağayı bulup Halil pehlivanın selâmete ulaştığını haber verecekti.

Etmeydanında akşamki sürekli yağmurdan kalma su birikintileri

güneş urdukça yalayıyor, ötede, Ahmediye içerlerine doğru sıralanan aralıklı orta binaları önlerinde yeniçeri karartıları kaynaşıyordu. Orta cami önündeki koca çınarın kökü kovuklu köhne gövdesi hâlâ ıslaktı.

Hasan, orta binalarına doğru ilerledi. On yedinci bölük önünde bir kalabalık vardı. Dar bir halka çeviren yeniçeriler deli odabaşığı görünce açıldılar: Yerde, çamurlar içinde boydu boyunca biri yatıyordu. Hasan ağa sokuldu. Yatan cesed üzerine bir beylik atıldığı için kim olduğu belli olmuyordu.

Bir zabite sert sert sordu:

— Bre bu kim?

Zabit sarardı:

— Kul kethüdası Deli Mustafa ağanın «meyt» i!

Deli Hasan bu defa ileri geri sallandı:

— Mustafa ağanın mı dedüdü?

Zabit başını eğdi:

— Belî ağa, anındır.

Hasan ağa cesedin üzerine hızla eğilip yüzünü ve göğsünü örten yağmurluğu birdenbire çekti. Evet, yeniçeri zabiti yanlış söylememiştir: Yerde, çamurlar içinde boydu boyunca uzanık yatan Hasan, daha akşam Muradpaşa camii önünde kol kola gülüşüp söyleştikleri «can yoldaşı» Deli Mustafanın ölüsüydü. Mustafanın saltası ve gömleği kan içindeydi. Sağ kolu dirseğinden budanmış, boyunda iki parmak girebilecek kadar dar ince geniş bir pala yarası açılmıştı. Ağız açık, gözleri Deli Hasana bakıyormuş gibi fersiz ve yarı aralıktı.

Deli Odabaşı ağır ağır doğruldu, ölüünün üzerine kapanıp ağlamak istiyordu. Etrafına bakınca kalabalık yeniçerilerden utandı. Yanına dönüp korkunç korkunç gümbürdedi:

— Bre anı kim öldürdü?

Yeniçeriler başlarını eğdiler, cevap vermeğe korktukları anlaşılıyordu. Deli Hasan bu sefer sesini daha yükseltti:

— Anı kim katleyledi?

Bu anda on yedinci orta binası zabitan odası penceresinden yağız yüzü bir baş uzandı:

— Ben!

Deli Hasan pencereye bakar bakmaz Patrona Halili gördü: Patrona Halilin gözleri devrik devrik bakıyor, hürsından çenesi çarpıyordu. Hasan ağa fütur etmeden pencereye doğru bir iki adım ilerledi:

— Patrona Halil, anı katleylediğini mi söyledüdü?

Patrona başını salladı:

— Belî, öyle dedük.

— Ya, suçu ne idi? Ya, dün sevketlü padişaha ve veziri İbrahim Paşaya karşı, birlikte fitne koparmış mı idiniz? Ya, anı kul kethüdalığına getiren sen değil mi idin?

— Belî Hasan, o vakit öyle etmiş idük, şimdi böyle ettük!

Patrona Halil pencereden ayrılp bina merdivenlerinden hızla aşağıya inmeğe başladı. Deli Mustafanın ölüsü başında toplanan yeniçeriler korkularından birer tarafa çekildiler. Çünkü Deli Hasan ile Patronanın çarpışmaları ihtimali pek çoktu.

Odabaşı Hasan da yiğitlik ve kesicilikte Patronadan aşağı kıratı bir adam değildi. Sonra yeniçeriler arasında çok büyük nüfuzu da vardı, Eski «serdengeçti» ağasının yeni yaka ün kazanan Patrona Halile kolay kolay boyun eğeceği ni sanıyorlardı.

Patrona merdivenleri inerken ardından Uurlu, Muslu ve kahveci Ali de seğirttiler.

Deli Hasan hiç istifini bozmadan sağ elini silâhlığındaki kara kulaklı yatağanın sapına atarak karşidan kanşıya homurdandı:

— Bre anı sen mi halkkeylemiş idin, yohsa valden kadın mı doğummuş idi?

Patrona ilerledi:

— Ya, seni sualci başı mı kodular?

— Belî, biz sualci başı kodular.

— L..

(Arkası var)

— Ah, ne konserdi o.. Bakın ellerimin kızarıklığı hâlâ geçmedi. Öyle alkışladım, öyle alkışladım ki...

Yemekten sonra Semahatle başbaşa kalabilmek fırsatını buldu. Füsünla Gönül piyano çalmak için yukarı çıktılar. Beklenmiyen bir misafir de ablamı yanımızdan alıyordu.

Şüphesiz ablam, bu misafirini bizim yanımıza alabilirdi.

Fakat, o, bizim Semahatle ne kadar konuşmak ihtiyacında olduğumuzu biliyordu. Misafir ona, bize bu huzunu verecek imkânı da beraber getirmişti.

Pencerenin önüne, birbirimize çok yakın oturmıştık. O da, ben de azamî derecede heyecanlıydık. Elini tuttum, lâkin bu endişeli bakışlar neye? Küçük eli avuçlarım arasında pek ürkek duruyordu. Dudaklarına götürmek istedim.

Avucunun içine dudaklarımı değdirdiğim zaman ürperdiğini gördüm. Bu ürperti bana, hasretin bir ifadesi şeklinde göründü. Dudaklarına uzandım. Evet, bunu yapma mahiyetindeydi. Fakat, bu ihtiyaçla kıvranıyordum. Şiddetle kendini çekti. Ellerimi tuttu: Yalvaran bir sesle:

— Oh, Vedad, bunu yapmayalım! dedi. Mukavemetimin damla damla eridiğini dahşetle hissediyorum. Bu ikimiz için de çok feci neticeler doğurabilir. Yalvarırım Vedad, bırak beni...

Felç gelmiş gibi kollarım kaskatı yanına düştü,

Teessürümün derecesini anlamıştı. Ellerinin saçlarımda dolıştığımı duyuyordum.

— Vedad, çocuğum, kırdım mı seni... Düşün ne tehlikeli bir vaziyetteyiz. İrademize hâkim olamazsak, daha büyük ıztırahlara düşeceğiz.

Koca adam, saçları beyaza boyanmış, ben, dizlerine kapanmak, hıçkırık hıçkırık, doya doya ağlamak arzile çarpınıyorum.

Galiba hafifçe ıslanan gözlerimi

kaldırarak yüzüne baktım. Sesim titriyordu:

— Beni unuttun artık değil mi? Şimdi sana yabancıyım ben!...

Bu sitemde ne kadar haksızım. Ne çare ki, içimdeki çetin ıztırab bana böyle söyletiyor, onun çekingenliğini böyle tefsir ettiriyor.

Kendimi kollarının arasında buldum.

— İnsafsız olma Vedad! Sana olan aşkı, eskisinden daha fazla bağlı olduğumu nasıl inkâr edebilirim? Sakin ol, beni dinle benim ak saçlı çocuğum!... Biz artık ihtiyarlanmış iki sevgili, birbirinin yanında teselli bulan iki dostuz. Sevgimiz ruhumuzda yaşayacaktır, fakat asla dudaklarımız birleşmemelidir. Daima birbirimizi düşündüğümüzü, birbirimiz için yaşadığımızı, ancak bunlarla teselli bulduğumuzu hatırlayalım.

İsyanla haykırdım:

— Hayır, artık bu ıztırab yetişir Semahat! Ölünceye kadar bu hayata sürükleyemem artık. Kader bizi birbirimize itiyor, buna mukavemet neden? Sen bana aid bir insandın, seni korkunç bir şekilde kaybettim. Fakat bu defa bırakmayacağım. Beni yahud ikimizi tehdid eden tehlike ne olursa olsun, mücadeleden kaçınmayacağım.

Korku ile yüzüne bakıyordu.

Aynı tehevvürle devam ettim:

— Yoksa benden soğudun mu Semahat! Beyaz saçlarımla artık sana eski Vedadı hatırlatamıyorum mu? Böyle ise bunu bana açık söyle... Bir daha yoluna çıkmam. Gözleri yaşarmıştı:

— Oh, yalvarırım Vedad, ikide bir bunu tekrar etme... Yalnız konserinde bulunmak için Antalya'dan nasıl kostuğumu düşün kâfi... Vaziyetimi hiç hesaba katmayorsun! Hâlâ büyük günahın azabını beni kahrediyor. Boyunca kızmam var. Kocam, evim... Çıldıracağım Vedad!... Gönül olmasaydı, belki bu kadar yıllık yuvamı yıkamak gibi bir çılgınlıkta bulunur.

dum. Lâkin şimdi... Kızıma kavaziyetim ne olur? Zaten mahvoluyorum, bir de sen üzme beni...

— Benim yıllardır çektiğim az mı?...

— Biliyorum, ben de aynı azabı çekiyorum. Derdlerimiz birbirine yabancı değil!...

— Tahammül edemeyeceğim artık Semahat! Seni her zaman görebilmeliyim? Bana aid olduğun her an kendi kendime telkin edebilmeliyim. Yoksa deli olacağım.

— Makul ol Vedad!... Antik bizim yaşımızdakilerden ancak basiret ve feragat beklenir.

— Hayır, 18 yaşında bir delikanlı kadar ateşli ve cüretkâr olacağım. Basiret, feragat... Hayır Semahat, artık kalbimin üzerine iki kild daha vuramam, hayatımı bu iki zincirle bağhyamam. İsyan ediyorum, yaşamak istiyorum, hakkımı sönüp giden gençliğimin, kaybolan en güzel çağların kefaretini istiyorum.

— Şimdi tıpkı eski Vedadın karşısında. Hırçın, asabî, söz anlamaz Vedad!... Bu halini ne kadar severdim. Gene de seviyorum, ama bana acımalısın.

— Seni seviyorum!

— Seven acır.

— Sen bana acıdın mı?

— Vedad!...

— Havır, nankör divemezsin bana... Sen benim çektiğelerimin binde birini çekmedin. Nihavet kocam çocuğum, yuvan vardı. Bu üç teselli seni müsterih yataabilir di. Ya ben?.. Yanvalnız, ıztırabımla başbasa cile doldurdum. Su düşün vada kim benim kadar bedbaht olmuştur?

(Arkası var)

Yeni neşriyat

ASRİ ADAM — Selma Gücüyener'in almanca'dan tercüme ettiği eserler serisinin 4 cü kitabıdır. Fiyatı: 30 kuruş. Satış merkezi: (Anadolu Türk Kitab deposu).

İstanbul piyasasına aid ifşaat

(Baştarafı 1 inci sayfada)
vişne İstanbulda 40 kuruştur. Küta-
tahya ile İstanbul arasındaki me-
safe ise 12 saatten ibareti. Artık siz,
var kıyas edin.

Bir misal daha vereyim: Mayıs
ve Haziran aylarında Ticaret Ve-
kâleti mezbahaya el koymuştur.
Verilen emir de cari fiatlar üze-
rinden mübayaayı âmirdi. Bu es-
nada mezbaha müdürlüğünün o
aylara mahsus olarak verdiği ve
daha doğrusu tüccarın kendi ken-
dilerine tanzim ettikleri fiat esaslı
şuydu: Parça yağlar 65-80, manda
yağları 90 ve sığır yağları da 100-
105 kuruş... Serbesti kararının a-
lınmasını takip eden günden iti-
baren fırsatı ganimet bilen bazı
kimseler parça yağlarına 100, man-
da yağlarına 140, sığır yağlarına
140-180 kuruş istemek inssfsızlığı-
nı göstermişlerdir.

Bu böyle olduğu gibi diğer pi-
yasalarda da buna benzer hâdise
eksik değildir. Hükümetin kararı
halk ve tacir lehine en tabii ve
en yerinde bir karardır. Bu bahş-
ayış karşısında ticari ahlâkın ne
derece sukut etmiş olduğunu an-
lamak güç bir şey değildir. Piyasa
düzelecek ve normal şekilde ferdi
rekabet başyarak müstehlik fir-
satçılardan ve gaddarlardan kurt-
tulacaktır. Ancak bunun için ufak
bir zaman ayırmak ve dış sıkıp
muhtekirlerden mümkün olduğu
kadar uzak kalmak, daha doğrusu
insafsızlara karşı umumi bir boy-
kot yapmak, müstehlike düşen ve
hükümete de yardım ve hizmet
ifade eden başıha bir vazifedir.
Çünkü, kara borsa veya ihtikâr
denilen kemirici mikrobu ancak ta-
leb karşısında doğan bir ylandır.
Yanına yaklaşanı bilâmerhamet
zehârlıyebilen bu ejderden korun-
mak için yanına yaklaşmamak ge-
rektir ki bu onun ölümü demektir.

Buna karşı alınacak tedbirlere
gelince, bu, herşeyden evvel bir
ahlâk meselesidir. Vicdanı kara bir
hırsıza kilit, kürek nasıl kâr et-
mez ve onun hırsızlığına nasıl mâ-
ni olunamazsa, ticari ahlâkı ol-
mayan bir tacire de hiç bir şey kâr
etmez. Bunu öldürecek, terbiye e-
decek birinci vasıta müstehlikin
mala düşkünlük göstermemesi ve

ihtiyacından fazla mal almaması
olduğu gibi, çok ağır bir yükü o-
muzlarına yüklenmiş olan beledi-
yemizin de halkın yardımıyla bu
gibileri takip ve tecziye etmesidir.

Diğer taraftan piyasada bazı ye-
ni tedbirlerle ucuzluğu doğuracak
rekabet cereyanına şimdiden mu-
kabele hazırlığı baş göstermiştir.
Bu da aynı cinsten mal satan tüc-
car gruplarının aralarında birleş-
meleridir. Bu hususi birliklerin
gayesi bugünün manzara ve şart-
larına göre fiatı artırmamak gibi
gözükmektedir, fakat hakikatte
yarın bu gaye birçok bu kabil bir-
likler için yakında muntazam bir
şekilde takarrür edecek serbest
piyasada doğması en tabii bir te-
zahür olan ferdi rekabeti önlemek
ve izale etmek olacaktır.

Eğer bu birleşmeler sirayet dai-
resini genişletecek olursa, serbest
piyasadan beklenen neticelerin
maalesef tahakkuk edemeyeceğini
söyleyebilirim. G. O.

Ankara üniversite heyeti Kars'dan ayrıldı

Kars 30 (A.A.) — Bir haftadan-
beri Karsta bulunan Ankara Üni-
versite heyeti muhtelif mevzular
üzerinde Karslılarla konuşmalar
yapmıştır. Her akşam verilen kon-
feranslar büyük bir alâka uyan-
dınmış, salon daima kapılara ka-
dar kalabalık bir münevver küt-
lesile dolup taşmıştır. Profesörle-
rimiz 29 Temmuz 942 günü Erzu-
ruma hareket edeceklerdir.

Yeni Edirne valisi

Çapakçur 30 (A.A.) — Edirne
valiliğine tayin edilen vali vekil-
imiz Daniş Yurdakul bugün yeni
vazifesine gitmek üzere vilâyeti-
mizden ayrılmış memurlarla ka-
labalık bir halk kütlesi tarafından
uğurlanmıştır.

İç Ticaret Müdürü şehrimize geldi

İç ticaret umum müdürü Celâl
Yerman şehrimize gelmiş, dün
muntaka ticaret müdürlüğünde ve
ticaret odasında meşgul olmuştur.

Türk basın heyeti Almanyada

Almanyayı ziyaret eden gazetecilerimizin Berlinde istikballerine
aid bir intiba. (Soldan sağa doğru heyet reisi Necmeddin Sadak,
Alman matbuat umum müdürü Dr. Schmidt, matbuat umum mü-
dürü Selim Sarper, Alman başvekâlet matbuat teşkilâtı harici şube
şefi Dr. Brauweiler.)

Fırınlarda ekmek niçin bulunamıyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)
den fırınlara un tevziyatının zama-
nında yapılamamaktan ileri gel-
mektedir.

Her günün ekmeklik buğdayı an-
cak bir gün önceden toprak
ofisi tarafından değirmenlere ve-
rilebilmektedir. Bu suretle öğütül-
meğe başlanan buğdaylar ancak
ikinci günün sabahı un halinde
fırınlara verilmektedir. Bu un-
ların aynı gün içinde mayalandı-
rılıp pişirilmesi için oldukça uzun
bir zaman gerektiğinden ekmekler
muayyen yemek zamanlarında hal-
ka verilememektedir. Ancak bu, va-
ziyet muayyen un miktarının a-
zaltılması gibi hiç bir sebebe meb-
ni değildir. Yukarıda izah edildiği
şekilde nakil vasıtalarının darlı-
ğından mütevellid bir mecburi-
yettir. Halkın ekmeksiz kalması
hiç bir zaman varid değildir. Çün-
kü şehrin nüfusuna göre hesab
edilerek verilen unia, halk nihayet
biraz geç de olsa her zaman ekme-
ğini temin edebilir. Bu vaziyet ni-

hayet 20 gün içerisinde tamamen
düzene girecektir. Yeni mahsul o-
lunca hergünün ihtiyacına yetecek
nisbette buğday iki gün önceden
değirmenlere verilmek suretile
fırınlarda daima ikinci güne aid
ekmeklik un bulundurulacaktır.
Bununla beraber o zamana kadar
işlerin biraz daha intizamla cere-
yanını temin için icab eden ted-
birler alınmıştır.

Haliçte korsanlık yapmışlar!

Korsanlıktan müteaddid sabı-
kası bulunan Ahmed, Ali; Salâ-
hattin adlarında üç kişi evvelki
gece Balat iskelesi civarında bu-
lunan kereste yüklü bir gemiye gi-
rerek buradan kereste aşırımağa
başlamışlardı. Cür'etkâr korsanlar,
çaldıkları bir sandal dolusu ke-
reste ile, Fener sahillerinden ge-
çerlenken deniz zabıtası tarafından
cürmü meşhud halinde yakalan-
mışlardır.

Bulmacalarımız

11 inci devre bulmacalarını doğru halledip
hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Birer albüm kazananlar

(Dünkü nüshadan devam)

- 48 — Ankara: Kurtuluş Öncebeci U-
ğurlu sokak No. 40 Efşan Asyalı,
49 — Ankara: Yenışehir Kâzım Özalp
caddesi Pehlivanlar sokak No. 22. S.
Öncü.
50 — Bilecik: Hukuk hâkimi Hasan
Egemen oğlu Kaya Egemen,
51 — Karagömrük Yekkiyancılar
sokak No. 31 Nazım Öcal.
52 — Kadıköy: Yeldeğirmeni Albey
Apt. No. 25 daire 5 Alp Yalçın Toklu.
53 — Hayriye İsesi sınıf 4/A No. 475
Sadrettin Akahın.
54 — Üs. Selimiye Kavak bayırı No.
1 Muzaffer Barlas.
55 — Ankara P. K. 79 E. Aliğ.
56 — Nazilli basma fabrikası ana
tablo elektrik santrali Füzün Sorun.
57 — Ankara Z. V. zirai istihsal ku-
rumu umum müdürlüğü şefi,
58 — Adapazarı Deta fabrikası ma-
kine kısmında Ali Yağcıoğlu.
59 — Eskişehir Devlet Demiryolları
cer atelyesi hazırlama kısm kâtipi Nec-
det Recan oğlu Cevdet Recan.
60 — Eskişehir tayyare fabrikası No.
1529 Kemal Savaş.
61 — Ankara: Cebeel, Sakarya ma-
halesi Çıra sokak No. 9 Soma Aydın,
oğlu.
62 — Mahmudpaşa Hamam sokak
No. 14 İ. Şensöz.
63 — Fatih: Sarıgül Hasanzhalife
mahallesi Yaran sokak No. 3 Kemal
Gürdal.
64 — Taksim: Cumhuriyet meydanı
Zigana Ap. No. 29/5 F. Ben'im.
65 — Vefa İsesi son sınıf klâsik şube
538 Osman Rauf Karadeniz.
66 — Mahmudpaşa: Sultan mektebi
sokak Arkadaş han 13,15 Mütiyadis
Hayaloğlu jerse fabrikasında kâtip A.
leko.
67 — Tıp Fakültesi sınıf: 3 Hikmet
Doğanay.
68 — Kuruçeşme caddesi No. 3 A. R.
Emin.
69 — Yüksek Mühendis mektebi No.
905 Necdet Güran.
70 — Osmanlı Bankası: Mehmed De-
mir.

- 71 — Kabalaş Setüstü Karabali sokak
No. 36 Kâmil.
72 — İzmit: Kozluk, Gülistan sokak
No. 8 orta kat Niyazi Ataman.
73 — İzmit: Taşçılarbaşı No. 97 san-
dıkçı Hüseyin oğlu Nihad Toy.
74 — Çorlu: Askeri posta No. 9404
Bl. de bombardımancı Gd. Çv. Hüseyin
Gökselman.
75 — Kutahya: Saray mahallesi Cırı
sokak No. 26 Yalçın Aral.
76 — Ankara: Şeker Şirketi Hâmi
Arus.
77 — Adana: Malatya mensucat fab-
rikası direktörü oğlu Fahri Tezean.
78 — İzmit: Paç mahallesi Bahriye
çkmazı No. 55 Mîhat Demir.
79 — Ankara: Radyo müdürlüğü me-
murlarından Lâtif Şengel.
80 — Ankara: Riyaseticümhur ban-
dosu Ali Bastonen.
81 — İzmit, Kocaali: Hacıhasan
mah. Çukurçeşme sokak No. 13 Orhan
Alpaydın.
82 — Adapazarı İcra memuru Kemal
Dirim.
83 — Simav Demirelköy hususi pan-
sionlu ilkokul öğretmeni Tahsin Özkan.
84 — İzmit: Yukarı pazar mahalle-
sinde bakkal Hasan elile Yıldız Osuç.
85 — Ankara: Işıklar caddesi No. 35
Faik Ap. Kat: 2 Aynur İzgiman.
86 — Elâzığ: Örnek matbaası emekli
yüzbaşı Tevfik Berk eli ile Türkân
Berk.
87 — Bolu: Tabaklar mahallesi hü-
kümet caddesi No. 48 Fikrân Erel.
88 — Adapazarı: Semerciler mahal-
lesi Saraçlar sokağı No. 25 Sabahat Öz-
bay.
89 — Beyoğlu: Büyük Parmakkapı
Şehat Ap. Leman Yesari oğlu.
90 — Beylerbeyi: Küplüce yolu No.
68 Lâtfiye Tomaç.
91 — Beyoğlu Sakız ağacı No. 12
Anna.

Birer para çantası kazananlar

- 92 — Ankara Deliler tepesi Osman
Gürbüz Apt. daire: 4 Hayriye Gürelli.
93 — Çanakkale Atatürk mahallesi
eski Mahkeme sokak No. 24 Nigar Tek-
söz.

(Devamı var)

Memleket haberleri

Menemende

Azgın bir inek bir köylü kadını boynuzlayarak öldürdü, bir köy çocuğu denizde boğuldu

İzmir (Hususi) — Menemen kazasına bağlı Çukur köyünde de müesses bir vak'a olmuştur.

Aynı köyden 70 yaşında Atika Tülkenmez adında bir kadın tarladan geçmekte iken Ahmed kızı Meriye'nin Alkasaya ağıd bir inegün şiddetli boynuz darbeleri altında can vermiştir.

Tahkikat ve muayene neticesinde hâdisede bir kasdı olmadığı anlaşılmış ve ölüntün defnime müsade edilmiştir.

Menemen kazasının Musabeyli köyü Kayıkbaşı mevkiinde deniz kıyısında bir cesed bulunmuştur.

Yapılan tahkikata göre cesed Menemenin köylülerinden Arnavud Elmas oğlu 11 yaşında Saffet Ererene ağıd olduğu tesbit edilmiştir.

Çocuk çalı kesmek için suya girilmiş, yüzme bilmediği için cereyana kapılmış ve boğulmuştur.

Edirne'de 17500 kişiye basma dağıtıldı

Edirne (Hususi) — Sümerbank yerli mallar pazarı Edirne şubesi mağazası tarafından bugüne kadar 17.500 kişiye basma tevzi edilmiştir.

Mağaza köylülere dağıtmak üzere Nahiyeye merkezlerine mühim miktarda basma göndermeğe başlamıştır.

Akhisarda mahsul ambarlanıyor

Akhisar (Hususi) — İaşe işlerinin son aldığı şekildedir dolaylı bütün Akhisar halkı sevinç içindedir. Ziraat deposu önü araba, deve katarı, hayvan merkep yükleriyle dolmuştur.

Tayın edilen bedel dahilinde mahsulâtın ambarlanması için geceleri de çalışılmaktadır.

Bu sene burada istihsal edilen dane miktarı beş milyon kulo olarak tahmin edilmektedir.

Trakya'da

Ağustos içinde açılacak olan Sonbahar panayırı için büyük hazırlıklar yapılıyor

Edirne (Hususi) — Her yıl Trakyanın hemen her köşesinde ilk ve sonbahar mevsimlerinde panayır lar açılmaktadır. Bunların en hareketlisi sonbahar panayırlarıdır. Sonbahar panayırları Ağustos ayından itibaren Trakyanın muhtelif şehir, kasaba ve köylerinde ve muhtelif tarihlerde açılmaktadır. Her bir üç, beş gün arasında devam eden bu panayır lar umun hayvan, emtia ve zahire pazarıdır. Panayır da çiftçi zahiresini, fazla hayvanını satmakta ve buna mukabil emtia, eşya ile ihtiyacı olan hayvan satın almaktadır. Trakya panayır larının en meşhurları Çorlu, Pehlivanköy, Keşan, Vize, Çerkesköy ve Saray Balçık panayır larıdır. Bu panayır larla bütün Trakya'dan ve diğer vilâyetlerinden Tüccar, celeb ve alışveriş adamları toplanmaktadır.

Edirne'de sihhate muzır buzların satışı önleniyor

Edirne (Hususi) — Şehrimizde mevcut bir kısım eski sistem buzhaneler tarafından Kaşer çuvalarla peynir, yağ ve nor gibi maddeleri muhafaza etmek üzere kış mevsiminde depo ettikleri nehir buzlarını piyasaya çıkararak dondurmacılarla serbetçilere sattıkları görülmüştür. Piyasada satışı yasak olan ve sadece yaz mevsiminde bozulacak mevad buzhanelerde muhafazaya mahsus bulunan bu gibi buzları piyasadaki satan buzhaneciler hakkında takibata tevessül olunmuştur. Sihhate muzır olan bu buzların satışı alâkalı memurlar tarafından menedilmiştir.

Yeni Hatay Cümhuriyet Müddeiumumlığı

Edirne (Hususi) — Hatay Cümhuriyet Müddeiumumlığına tayin edilmiş olan vilâyetimiz Cümhuriyet Müddeiumumlusu Aşir Aksu birkaç güne kadar yeni vazifesine hareket edecektir.

Tarihten sayfalar

(Başarafa 3/1 de)

Zerânk aşireti Yemende kor-kunç bir şöret bırakmıştı; uzun müzraklarını öyle ustalikle kullandı, yotlandı ki önlerenden kaçmak imkânı yoktu; küçük ve ballık derisinden kalkanlar onları kocaman bir süper kadir iyi muhafaza ederdi. Kör Mahmud bu zorba aşiret üzerine yürüdü; dehşetli bir bozguna uğrattı; bu zafer onu görünüşte yükseltti; fakat hakikatte alçaldı, çünkü gurura kapıldı.

Kanso Paşa ancak dokuz yüz kişi eî sağ kalkan sipahilerin maaşlarını veremiyorlardı. İsanbulda kendilerine başka şeyler de vad edilmişti; bunun için:

— Geldiniz, oradan alınmaz!

Dedi. Kör Mahmud arkadaşlarını ni aldi; Yemen ve Hicaz arasındaki çiplak ve kayalık yolları geçti; Cidde günlük idaresinde buldukları malları yağma ettiler; sonra hac olmak üzere Mekkeye gittiler. Mekke şerifi Zeyd onları otuz bin kadar Arab askerle karşıladı; yoldaki kuşulları da doldurmuştu; nenedeyse öleceklerdi. Arabların benutları patladı; Senif kaçtı ve çöle çekildi; Kör Mahmud ve arkadaşlarının başları mı dönmüştü, çöl güneşi onların beyinlerini kavurmuş da şifalarını mı almıştı; her nedense Osmanlı padişahının bir şehri olan Mekkeyi taltan ettiler; kendilerinin de padişah kulu olduklarını unuttular.

Mekkeyi yağma etmeyi başka iş, hacı olmayı da başka iş sayıyorlardı. Kâbeyi tavaf ettiler. Fakat orada fazla kalamazlardı. Bir kısım asker ise Mekkenin yağma edilmesini iyi karşılamışlardı; Kör Mahmud Basraya gitmek, oradan icab ederse İrağa geçmek kararını verdi; çünkü o sırada Osmanlı padişahından kaçanların İran şahına, İran şahından kaçanların Osmanlı padişahına sığınmaları oluyordu.

Kör Mahmud kendisine uyan dört yüz kişi ile bütün Arabistan çölini geçerek Basra yolunu tuttu; diğerleri Mustafa Bey kumandasında idiler; silahları yola getirmek üzere bir fırka askerle gelen Kasım Bey Mustafa Beyle anlaştı; onlara kılavuz vezirleri ve Şam yolundan İstanbula yolladı; Kör Mahmud ta kimından da bunu gönenler onlara katıldılar; Kör Mahmudun etrafında ancak yüz kişi kadar kalmıştı. Bunlar çölide, sonsuz kum denizinde her türlü vasıttan mahrum bir halde yollarına devam ediyorlardı. Arablar onları kovalıyorlardı; en son ra kum tepelerinin ardından fırladılar; kuşattılar; kimini öldürdüler; kimini yaradılar; kimini esir aldılar ve Mekkeye göbürdüler. Kör Mahmuda işkence yapıldı; ayaklarını kırıldılar ve ölmek üzere bir kenara atıldılar.

Kadirca Kafli

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdaremize ağıd 192 sayılı servis otomobili tamirat keşifnamesi dahilinde açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 15.8.942 Cumartesi günü saat 11 de Büyük Postahane binası bininci kat idari muavinlik odasında toplanacak Müdürlük Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli 2000 lira muvakkat teminat 150 liradır.

Taliblerin olbaddaki keşif ve şartnamelerini görmek üzere çalışma gününde Müdürlük idari kalem levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de 942 senesi için muteber Ticaret Odası veskası ve muvakkat teminat makbuzile komisyona müracaatları. «8227»

Kocaeli Vilâyetinden:

İzmit Memleket hastanesi için 232 kalem ilaç ve tıbbi levazım açık eksiltme suretile satın alınacaktır. İhale Ağustosun 17 inci Pazartesi günü saat on birde vilâyet makamında yapılacaktır. Muhammen bedeli «3482» lira 50 kuruş. İstehtilerin o gün zikredilen saate kadar 262 lira muvakkat teminatla vilâyet makamına şartnamesini görmek isteyenlerin de Memleket hastanesi...

«Son Posta» nin spor tefrihası: 97

Kara Ahmed

Nihayet Ahmed galib

— Ahmed, kurtaramıyacak kendini galiba!.

— Fena sersemledi..

— Domuz herif çok zorlu boğdu oğlanı.

Dedi. Kara Ahmed, güç hal ile kendini koruyabiliyordu. Hüsmen, nihayet hasmını tek paça kaparak bastırmak istedi. Tek paça kapta Ahmed paçasını kurtarmak için hasmını boyunduruğa aldı. İşte bu mücadele müthiş oldu. Hüsmen, paçayı bırakmak istemiyordu. Çünkü iyice paçayı doldurmuştu. Ahmed de olanca zorile hasmını boğuyordu. Biraz evvel boyunduruktan kurtulmuş olan Ahmed, can acısıyla öyle boğuyordu ki, elinden gelse hasmının nefesini gesecekti. Nihayet boyunduruğun zorile Hüsmen paçayı bıraktı. Boyunduruk serbest olarak Ahmedin elinde kaldı.

İsmail ağa, derin bir nefes almıştı. Ve bağıyordu.

— Boğ Ahmed!

— Sımsıkı boğ çocuğümü!

Seyirciler de bağıyordu:

— Boğ Ahmed!

— Öldür!

— İntikamını al!..

İsmail ağa, Murad ağaya dönerek:

— Ağam! Çok zorlu oluyor bu güreş! Ne ise oğlan yakasına kurtardı Hüsmenden..

— Öldürüyorlar birbirini be!..

Vallahi, Yıldırım yarayacak bu iş!..

— Ah! Bu, Hüsmen ne belâ he-

rif imiş be?. Bu güreşten sonra sabaha insan gıreşebilir mi?

— Ne Hüsmen, ne de Ahmed bu güreşten sonra sabaha güreş yapamazlar vallah!

— Berbad! Dedim ya Yıldırım yarayacak bu iş!

— Hay kör şeytan hay!

Ahmed, hasmını öylesine boğdu ki buna kumandan paşa bile memnun oldu. Biraz evvel acı boyunduruk altında kıvranan Ahmedin dikkat kam almamasını iyi karşılamıştı. Paşa, yanındakilere:

— Aferin delikanlıya... Şimdi hakkı değil mi? Boğsun boğacağı kadar...

Diyordu. Halkikaten Ahmed, gebtesiyeye boğuyordu. Harman sürer gibi sürdürdü hasmına meydanı... Hüsmen, bir türlü boyunduruktan kurtulamıyordu. Nihayet dudağı patladı. Ve kan gelmeğe başladı.

Ahmed, hasmını beş altı dakikada ezdikten sonra zorla ve bayılarak altına aldı ve dizlendi. Boyunduruğunu bırakarak hemen ardına düşüp kemaneledi. Hüsmen bitik hale gelmişti. Ahmedin kısa ve kuvvetli kolları Hüsmeni öldürmüştü. Bir türlü kendini toparlayamıyordu. Nitekim de böyle oldu. Bir türlü kendini toparlayamadı. İsmail ağa, olduğu yerde duramıyordu. Bağıyordu:

— Ahmed, künde!

— Bekleme oğlum!

(Arkası var)

Deniz Levazım Satılma Komisyonu ilânları

150 adet büyük boy

100 » orta

50 » küçük

100 » Komposto kaşığı

50 » Su güğümü (bakır)

50 » Yemek tevzi tabağı

1 » Et makinesi No. 22

Mai mukatta şişesi etrafı hasır örgütlü ve demir çemberli ve ağızları v. dalı

Yukarıda yazılı 7 kalem malzemenin 3/8/942 Pazartesi günü saat 11 de Kasmpaşada bulunan deniz levazım satılma komisyonunda pazarlık yapılabacağından istekhtilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Moskova bildiriyor: "Almanlar Kafkasyaya doğru akıyor,"

3 muhtelif yerde 3 meydan muharebesi

Şimalî Kafkasya kıyılarında asker çıkarıldı

Moskova, 31 (A.A.) — Cenub bölgesinde üç muhtelif istikamette üç büyük meydan muharebesi vukuca gelmektedir.

Bunlardan başka birçok da küçük muharebeler cereyan etmektedir.

Almanlar Kafkasyaya doğru akmaktadır.

Şimalî Kafkasyada

Vişi, 31 (A.A.) — Almanların doğu cephesindeki çift taarruzu gelmektedir. Kuban eyaleti için tehlike artmaktadır. Manstein kuvvetleri şimalî Kafkasya kıyısına asker çıkarmışlardır. Asıl kuvvetler Don ve Volga nehirleri arasında toplanmış bulunmaktadır. Bu kesimde ilk hedef aşağı Volgadır.

Kızıl Yıldız'a göre

Moskova, 31 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesi Almanların Don nehri Rostofun cenubunda geçtiklerini yazmıştır.

Bu gazete Alman hücumlarının büyük tank ve topçu kuvvetleri ile yapıldığını ve şiddetlenmekte olduğunu yazmaktadır. Don mücahedesinin yedinci günüdür. Güneş altında yanan yerlerdeki muharebe meydanına boyuna tanklar sürülmektedir.

Kızıl Yıldız Almanların nehrin sağ sahilini her ne pahasına olursa olsun tutmak istediklerini yazmaktadır.

Londraya göre

Londra, 31 (A.A.) — Rusyada Don deresinde 50 kilometrelik bir cephe üzerinde her dakika şiddetlenen kanlı bir piyade ve tank muharebesi cereyan etmektedir. Ruslar Almanların Stalingrad'a karşı saldırılarının durdurulduğunu ve birkaç noktada geriye atıldıklarını bildirmişlerdir.

Rus resmi tebliği Voronej'de, Bataisk cenub ve garbinde Simli, yanskaya'da, Klapskaya'da çetin muharebelerin cereyan ettiğini bildirmektedir.

Tebliğe ek olan bir tebliğde Voronej civarında müteaddid müstahkem noktalar Almanların terdedildikleri ve yeni kuvvetler getirildiği bildirilmektedir.

Simliyanskaya noktasında Don'u geçmiş olan Alman kuvvetlerinin imhası için Ruslar çarpışmaya devam etmektedirler. Rusların ziyadelenen mukavemetlerine rağmen Almanlar bazı noktalarda ilerlemeğe devam etmektedirler.

Alman hamlesinin felâketli neticeleri yakında görülecektir

Berlin, 31 (A.A.) — D. N. B. ajansındaki Alman resmi tebliği hakkında şu mütemmin malumatı vermektedir:

Don ve aşağı Donda ve Kubanda Alman ilerleyişi Ruslar için felâketli olmağa başlamıştır.

Alman baskısını durdurmak için Stalin ordularını kıymetli toprakları terke devam ediyorlar.

Proletarskaya'nın alınmasında Kuban bölgesi ile Volga arasındaki demiryolu kesilmiştir.

Doğu Rusyada tek bir demiryolu hattı kalmıştır.

Bütün bunlar Timoçenkunun sözünde muntazam ricatinin bir neticesidir.

Alman hamlesinin daha felâketli neticeler doğuracağı yakında görülecektir.

Kara borsa ile mücadele

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Vekil, Tepelöy, Selçuk, Ortaklar, Germencik ve İncirliova istasyonlarında durarak halk ile samimi hasbîhallerde bulunmuş, mahsul vaziyetini, sığın durumlarını, kasaba ve köylerinin umumî vaziyetini sormuştur. Her tarafta köylü rencber, çiftçi, her sınıf halk hükümetin son kararının kendilerinde doğurduğu büyük sevinci Vekile ifade, Milli Şefe sonsuz saygılarını, cumhuriyet hükümetine saygı ve sevgilerini ibrâğa delâletini Dr. Behçet Uzdan rica etmişlerdir.

Bütün bu bölge Vekilin edevlete yüzde yirmi beş borcunuza ödendiniz mi? sualine, halkın hep bir ağızdan verdiği cevap şu olmuştur: «Seve seve ödiyoruz.»

Bu mantaklarda hükümet hissesinin on güne kadar ödenmiş olacağı tahmin edilmektedir.

Mahsulün bazı yerlerde kuraklığa rağmen memnuniyet verici olduğu umumiyetle tesbit edilmiştir. Dr. Behçet Uz, halka bu seneki mahsulün memnuniyet verici olmasına rağmen gelecek sene daha çok ekim yapmak lazım geldiği ve en başta gelen işimizin çok ekim ve çok çakışma olduğunu söylemiş, her türlü israfa kaçınmalarını, her sahada azami tasarrufla riayet etmelerini, düğünlerde, eğlencelerde paralarını heba etmelerini, istikbalin doğurması muhtemel her vaziyete karşı mukavemetli olabilmek için henkesin kazancını tasarruf etmeyi öğrenmesini tavsiye etmiş ve bu sözler halkın umumî tasvib sesleriyle karşılanmıştır.

Kara borsa ile mücadele
Vekil İzmirden ayrılan işe mevzularının en kısa zamanda küll halinde halledileceğini söylemiştir. Bir tüccarın sualine cevap veren Vekil:

— Kara borsa diye bir şey tanımayız. Kara borsanın vücud bulmasına yardım edenlerin hakaretleri affedilmez. Herkes kara borsacıyı polise haber vermek gibi millî bir mesle karşındadır, dedi.

Vekil, bir makarna fabrikasının suallerine karşı:

— Yakında buğdayı sizin ayağımıza getireceğiz. Fabrikantı buğdayın serbest olduğu yere nakletmenize lüzum yoktur, dedi.

İş ve fiyat mürakabe bürolarının işleri üzerine bazı diğer Vekil let teşkilâtının da ilga edileceği gayalarını tekliz eden Vekil tüccar birliklerinin faydalı faaliyetini tebariz ettirmiş, tüccarın faaliyetinden memnuniyetle bahsetmiştir.

Aydın 30 (A.A.) — Ticaret Vekili Dr. Behçet Uz Villayeti, Belediyeyi, Partiyi ziyaret ettikten sonra Halkkuvine giderek kazalardan gelen ve burada kendilerini beklemekte olan heyetleri kabul etmiş ve istisnai vaziyeti etrafında izahat ve malumat almıştır.

Ticaret Vekili müteakiben büyük sevinçle yapılan umumî bir toplantıya rişaset etmiştir. Bazı mehtarımızla mülahakattan gelen heyetlerin ve vilayetin bir çok tanınmış tüccar ve çiftçilerinin hazır bulundukları bu toplantıda Ticaret Vekili memleket ve milletin refah seviyesini yükseltmek maksadıyla hükümetçe alınan tedbirleri izah etmiş, istisnai arttırmak için hükümetle beraber bütün milletçe ve elbirliğiyle yapılması gereken vazifeleri kayıd ve işaret etmiştir.

Ticaret Vekilimiz pamuk müstahsalininin, zeytinyağı ve manifatura tüccarlarının da maruzatlarını dinlemiştir.

Vilayet idare heyetinin tertibiği ziyafette hazır bulunduktan sonra Behçet Uz, refakatindeki zevatla birlikte saat 15 te Denizliye hareket etmiştir.

2 inci cephe ihtimali
(Baştarafı 1 inci sayfada)

rinin geri alınmasının bahis mevzuu olmadığını yazmıştır. Bilâkis en iyi ve en ziyade talim görmüş olan alaylar, sahil bölgesine sevk edilmiştir.

Dün Almanyanın bütün radyo istasyonları; Waffen hücum alaylarının Paris'ten geçmiş olduklarından bahsetmişlerdir.

Von Rundstedt, sahil boyundaki müdafa tesislerini teftişe devam ve işgal altındaki arazide her türlü kıyam hareketine mâni olmağa matuf tedbirlerin yerine getirilmesini kontrol etmektedir.

Başvekil dün harb okulunun yeni spor sahasını açtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nizon komutanı korgeneral Hüsnü Kalkış, Beden Terbiyesi genel direktörü general Cemil Taner ve daha birçok seçkin davetliler bulunuyordu.

Törene okul komutanı kurmay albay Mustafa Erenin bir nutku ile başladı. Komutan, sporun yurd müdafaasındaki yüksek ehemmiyetini belirttikten sonra Harb Okulunun bu sahadaki gayretlerini uzun uzun anlatmıştır.

Okulun Türk sporundaki yüksek varlığına nazaran, vaziyetin mütevazı bir ifadesi olan bu nutuktan sonra spor sahasının gezilmesine başlandı. 3.000 kişilik kapalı tribünlerin çevirdiği futbol sahası ile, ikmal edilmek üzere bulunan pisti ile, tenis, voleybol ve basketbol kortları ile bu saha, pek te küçük mihyastaya sayılmıyacak modern bir stadıdır.

Başvekil, gördüğü mükemmel yekten dolayı okul komutanı kurmay albay Mustafa Erenle, spor öğretmenisi Hüsameddin Güreli tebrik etmiştir.

Müteakiben geçenlerde yapılan spor müsababında derece alanların mukâfatları, bizzat Başvekil Şükri Saracoğlu tarafından dağıtılmıştır.

Başvekilimiz, spor kupasını kazanan Harb Okulunun mukâfatlarını da başöğretmen Hüsameddin Güreli, atletizm kaptanı Sabahaddin Doras, futbol ve endbol kaptanı Nedim Aydınoğlu, basketbol voleybol kaptanı Hüsnü Caner, su sporları kaptanı Hayri Altına vemiş ve tebrik etmiştir.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mişlerdir. Bu münasebetle zırlı bir Brandenburg tümeni bilhassa temayüz etmiştir.

Düşmanın kurtulma taarruzlarına karşı yapılan müdafaada seri bir Würtemberg haden tümeni gün şiddetli bir muharebede büyük bir kısmı ağır olmak üzere 68 tank tahrib etmiştir. Büyük hava muharebe birlikleri muvaffakiyetli bir keşiften sonra kara ordusunun taarruzlarına yardım etmişlerdir. Büyük Don deresinde düşman kuvvetlerinin sarka doğru ricat yolları kesilmiştir.

Ukrayna cephesi 30 (A.A.) — Ofi:

Salâhiyetli bir membadan son zamanda alınan haberlere göre, Keç yarımadasında bulunan Alman kuvvetleri bu sabah fecir vakti Taman yarımadasında karaya çıkmışlardır. Bu karaya çıkış hareketi, söylendiğine göre; Alman hava ve topçu kuvvetleri tarafından yapılan ve bütün gece devam eden şiddetli bir bombardımandan sonra yapılmıştır.

Almanlar öyleye kadar devam eden şiddetli çarpışmalardan sonra birkaç köprübaşı kurmağa muvaffak olmuşlardır. Rusların mukavemeti bilhassa anudane olmuştur.

Türk - Alman dostluğu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

diyorum. Çünkü orada samimiyet ve dostluk bulacağımıza inanım. Almanya ile olan dostluğumuz hakîkidir ve esashdır. Ben bu dostluğu elimden geldiği kadar çoğaltmağa ve kuvvetlendirmeğe çalışacağım. Ekselâns von Papein buradaki değerli mesaisinin benim çalışmalarına önemli yardım olacaktır.»

Mes'ud bir akid

Eski Diyarbakır meb'usu ve Nafile Vekili Feyzi Birincioğlunun kızı Bayan Kadriye Birincioğlu ile değerli genç arkadaşımız Vedat Diclelinin nikâhları dün Beyoğlu evlenme dairesinde akd olunmuştur. Bu samimî toplantıda aile dostları hazır bulunmuşlar ve genç evlilere saadet dilemişlerdir.

Rusyada harb bu sene bitecek mi?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Macar radyosu dün geceki nesriyatında şunları söylemiştir: — Geceleri havalar serinlenmeye başlamıştır. Bu vaziyet karşısında gayri ihtiyari olarak Rusyadaki askerlerimizi hatırlıyoruz.

Bu sene Rusyayı yere sermek ister mümkün olsun, ister olmasın, askerlerimiz orada kalmak mecburiyetindedir. Çünkü Rusya yere serildiği takdirde, geniş bir arazide niza ve intizami temin etmek için askere ihtiyaç vardır. Düşman yere serilmeye başladığında ise, harbe devam etmek için gelecek ilkbahara kadar tekrar askerlerimizi cepheye kalmak zorunda olacağız.

Bu ihtimal gözönünde tutularak, onların rahatını temin etmek üzere lüzum gelen tedbirler alınmıştır. Sıcak odalarınızda oturan sizler, cephedeki bu askerleri hatırlamalısınız ve vatan borcunuza yapmalısınız.»

Macar radyosunun bu nesriyatı da gösteriyor ki, Rusyadaki harb bu sene kolay kolay bitmeyecektir.

Bakü radyosuna göre

Diğer taraftan Bakü radyosu da şunları söylemiştir: — Macar şehirlerinde harb aleyh taallüğü gittikçe artmaktadır. Halk yiyecek sıkıntısı çekmektedir. Verem hastalıkları da çoğalmıştır. Bunun sebebi gıda noksanlığıdır.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Voronej kesimindeki Sovyet taarruzu göğüs göğüse yapılan bir çarpışma şeklinde tezahür etmiştir. Bir Sovyet Birliği meskûn bir mahalli işgal etmiştir. Almanlar bu şehrin sokaklarında beş yüzden fazla ölü vermişlerdir. Dört Alman topu ele geçirilmiştir. Ruslar bundan başka 16 mitalyöz, 8 siper havan topu ve önemli sayıda mühim mat almışlardır.

Stalinin günlük emri

Ankara 30 (Radyo gazetesi) — Londra radyosuna göre Kızıl Yıldız gazetesi Stalinin bir günlük emrini şerh etmiştir. Stalin bu günlük emrinde diyor ki: Her asker düşmana bütün kudretle karşı koyarak, bir adım bile geri çekilmemelidir.

Rus gazetesi diyor ki; Stalinin bu sözleri zaferin teminatıdır.

Diğer taraftan Pravda gazetesi de, bütün memleket ve bilhassa işçilere çelik gibi bir disiplin muhafaza etmelerini tavsiye etmektedir.

İzmirde piring 75 - 90 kuruşa satışa çıkarıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

pirinç olduğu meydana çıkmıştır. Kooperatifler birliği de piyasaya bol miktarda zeytinyağı çıkarmıştır. Tüccarlar zeytinyağı fiyatını yükseltmeyeceklerdir.

Devlet 941 mahsulü kuru üzümünü himaye satışı ile almağa karar vermiştir. Bu işe 2 milyon lira tahsis edilmiştir.

Havalarda faaliyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rişildiği anlaşılmaktadır. Dokuz tayyaremiş eksiktir.

Berlin 30 (A.A.) — Resmi tebliği: Kalın bulutların himayesinde münferid İngiliz bomba tayyareleri tarafından Ren havasındaki şehirlere karşı gündüz yapılan iş aç taarruzları pek az müessir olmuştur.

Dün gece bir İngiliz bomba tekelisi Saar Palatınanın bazı mahallerine ve bilhassa Saar Brücken şehrinin ikametgâh ihtihaz edilen mahallerine taarruz ederek bazı binaları ve bu arada bölge tiyatrosu binasını da tamamile tahrib etmiştir. Taarruz eden tayyarelerden 7 si Alman körfezi üzerinde donanma birlikleri tarafından düşürülmüştür.

29.30 Temmuz gecesi Alman hava kuvvetlerine mensub büyük bir birlik Birmingham'a yeniden taarruz etmişlerdir. Bu fecir vakti keşif tayyareleri pek geniş bir çok yangınlar görmüşlerdir.

SIVAS ET İZMİRDE

Hava muharebelerinde günün muadelesi

Bir İngiliz kuyumcusunun hikâyesini anıttılar.

İki yıl evvel 24 saatlik günün 23 saatinde Londra şehrinin üzerine dumandan yağın bir bomba yağmurundan sonra bu zat mağazasına gittiği zaman bütün semti harabe halinde bulmuş. Kendi mağaza vitrininin yarısı da meydanda yoktu.

Bereket versin mağazanın bütün kıymetli eşyası mağazanın altında, yağının ve bombanın erimeyeceği bir mahzenin içinde. Kuyumcu mağazanın yangından kalan kısmını iyi kötü temizlettikten sonra bir kısım mücevherlerini mahzenin kasanından çıkararak yarısı parçalanmış olan vitrine yerleştiriyor ve koltuğuna oturarak müstemel müşterilerini beklemeye koyuluyor.

Gökten ateş yağabilir. Bütün memleket yapı yıkılabilir. Fakat İngiliz filosu suyun üzerinde kaldığı müddette İngiliz toprağına düşman ayağının basması mümkün değildir.

İngiliz ferdi 7 asır hep bu kanaatle yaşadı sarsılmaz sükûneti de bu kanaatten aldı.

Soğuk değil, sıcak kanlı olarak tamâmı millet ferdlerinin de benzer şartlar, benzer kanaatler altında benzer sükûnu gösterip göstermeyeceklerinin incelenmesi ayrı bir meseledir, fakat muhakkak ki İngiliz hükümetinin her kararında dayandığı en esaslı temel İngiliz milletinin bu soğukkanlılığı olmuştur.

Eğer hafızamız ve bilgimiz bizi aldatıyorsa şehirler üzerine yapılan ilk hava baskını İngiliz tayyareleri tarafından bir Danimark istasyonuna karşı yapıldı. Almanlar bu baskının tekrardan İngilizleri tahzir ederek aksi halde mukabele gececeklerini söylediler. İngilizlerden cevap bile çıkmadı.

O vakit İngiliz hükümeti Almanların havada pek üstün olduklarını, çok şiddetli mukabele yapabileceklerini elbette herkesten iyi olarak bilirdi. Nitekim çok geçmeden belki bir mukabele, belki

de bir mukabele bahanesi altında İngiliz adalarının sarsılmasına hazırlık üzere İngiltereye karşı taarruz geçtiler. O zaman mamurelerin yakılıp yıkılması başlıyarak aylarca fasılasız devam etti. Bu aylar zarfında İngiliz halkını daima sakin, İngiliz hükümetini daima soğukkanlı gördük. Büyük şehirlerin bombalanmasından karşılıklı olarak vazgeçilmesinin mümkün olup olmadığı hakkında galiba Avam Kamarasında sorulmuş olan bir sualini bile menfi cevabla mukabele görmüş olduğunu hatırlıyoruz.

Bu hareket tarzının tutulmasına saik olan başlıca sebep hiç şüphesiz yok ki, İngiliz hükümetinin istikbalini düşünmesi, kendi lehinde görmesi, vaziyetin lehde olarak değişeceği zamana kadar da İngiliz halkının soğukkanlılık sebat edeceğine inanmasıydı. Madem ki, diyor, du, Almanlara üstünlüğü veren hava kuvvetleridir, viz sansuz kaynaklarımızla bu hava kuvvetlerine yetişebiliriz. Sonra da onları geçebiliriz. Lüzumu olacak tayyarelerin bir kısmını da başka memleketlerden tedarik edebiliriz.

İngiliz hükümetinin hesabı ve tahmini bu dakikada tamamile tahakkuk etmiş bulunmaktadır.

İngiliz hava kuvvetleri son iki yıl içinde dumandan artdı ve Alman hava kuvvetlerinin büyük kısmının Rusyada bulunmasından da istifade ederek garbde üstünlüğü temin etti, şimdi her fırsattan istifade ederek Alman şehirlerini bombalamaktadır.

Artık günün muadelesi Alman ferdlinin soğukkanlılıkta İngiliz ferdlinin derecesine ulaşma yacığında, Alman sanayinin de kayıplarını telâfi edemeyeceğinden, bombardımandan müteessir olmayacak yerlere yerleştirilip yerleştirilmemiş bulunduğudır.

Bu muadele nasıl halledileceğini gelecek günlerde göreceğiz. Fakat medeniyet için aynı derecede lüzumlu ve kıymetli olan iki unsurunun yekdiğerine aid mamurelerini yıkmaları, ve bu suretle harb sonu için şimdiden endişe ile tahmin edilmesi mümkün olmayan ihtimali hercümereçlere yol hazırlamak karşısında ne kadar teessür duyulsa yeridir. — E. U.

Münakalât Vekilinin nakliyat ve muhabere işlerine aid beyanâtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lerde gördüğümüz yolu izdihamı kâsıpan bu sebebden ilerlemektedir. Son 2 gün zarfında zahire nakline tahsis edilen vagonların aadedi şu mîsli arttığı memnuniyetle görülmüştür.

Yeni lokomotifler

Avrupa ile demiryolu irtibatımız bağlandıktan sonra evvelce ismarladığımız 15 lokomotiften 14 ü hududlarımızdan içeri girmiş ve bundan 12 si derhal faaliyete başlamıştır. Yeni sipariş ettiğimiz az kullandığımız 15 lokomotif de yakında gelecektir. Eski siparişlerden 123 kapalı, yeni siparişlerden de 125 açık vagon, 6 otoray, 6 römork ve 10 furon hududlarımızdan içeri girmiştir. Daha 315 vagon gelecektir. Yeni gelen bu vasıtalar Anadoluya derhal nakledilerek servise itihah edilmişlerdir. 200 ton lokomotif ve vagon bandajı da memleketimize gelmiş bulunmaktadır. Bu arada Bağdadla memleketimiz arasındaki nakliyat muntazaman devam etmektedir.

Hayvan nakliyatı

Diyarbakır ve Mardinden hayvan nakliyatı bu sene her zamankinden erken olarak bundan 15 gün evvel başlamış ve devam etmekte bulunmaktadır. Denizlerde motorlerle yapılmakta olan nakliyat yez aylarından istifade edildiği cihetle genişlemiş bulunmaktadır.

Odu, kömür nakliyatı

Havzamızın direk ihtiyacının bir kısmını küçük vapurlarla, diğer bir kısmını da motorlerle temin edilmektedir. Kendi sahillerimizden yapılan ve İstanbul ihtiyacı olan odun ve kömür nakliyatında 170 motor ve

bir çok yelkenli çalışmaktadır. İstambulda bu sayede mühim odun stoku simdiden temin edilmiş bulunmaktadır. İstanbul ve Burgaz limanları arasındaki motor seyrüseferleri zaman zaman durdurulmakta beraber devam etmektedir. Şimdiye kadar 2 büyük 1 küçük motörümüzle birkaç yelkenlimiz batırılmıştır. Buna rağmen ihtiyatlı tedbirlerle müracaat ederek bu seferlerin devamına çalışılmaktadır.

Telefon hatları

Almanyadan sipariş ettiğimiz yeni telefon malzemesi İstanbula gelmiş, 22/7/942 tarihinde büyük telefon kablosu Sarayburnu ile Sakaçak arasında denize atılmıştır. Bu tesisat Eylül ayına kadar ikmal edilecek ve bu suretle İstanbul ile Ankara arasında on beş telefon ve altı telgraf, Avrupa ile İstanbul arasında on telefon ve üç telgraf irtibatı mevcuda ilâve edilmiş olacaktır.

Aynı zamanda İngiltereden sipariş ettiğimiz ve Anadolu muhtelif şehirler arasındaki muhabere imkânlarını arttıracak üçerli kuran portör cihazları da memleketimize gelmiştir. Bu cihazlar mahallene konuşma garbi ve cenubi Anadolu büyük şehirleri arasındaki telefon muhaberesi de genişleyecektir.

Antares vapuru

— Antares vapurundan malumat var mı?

Suriye sahillerinde Ruad adası civarında torpillenerek karaya oturan Antares yağ gemisi İngiliz tahliye gemileri tarafından yüzdürülmekle dün İskenderuna getirilmiştir. Geminin makine dairesi hizasında kile tarafında yararı vardır.

GEDİKPAŞA : YAZLIK

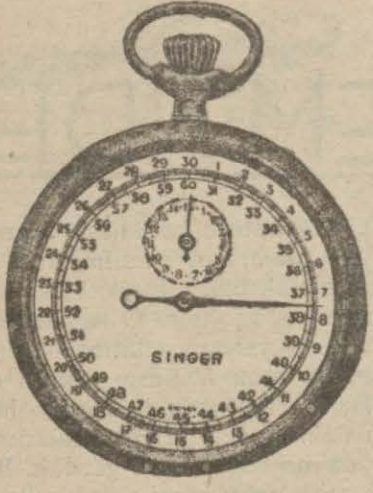
AZAK sinema bahçesinde

2 nci yeni program muvaffakiyetle devam ediyor. PROFESÖR

ZATİ SUNGUR

Yumurtadan Canlı Adam Çıkıyor

Temsiller tam saat 9 da başlar

SINGER
KONTÖR

No. 68/B
TEK İBRELİ 25 lira
Taşradan sipariş vukuunda bir lira ilavesiyle bedeli peşin gönderildiği takdirde saat gönderilir.
ADRESE DİKKAT
Singer Saat Mağazası
İSTANBUL EMİNÖNÜ Cad. No. 8

SPOR

(Başarılı 3/1 de)

Yarışları 1 Ağustos Cumartesi günü saat 14 de Moda koyunda yapılmıştır. Yarışlar kademeli ve kademeli olmak üzere iki sınıf yarışları arasında olacaktır.

2 — Bölgemiz kürek teşvik yarışları 2 Ağustos Pazar günü saat 14 de Beykozda yapılacaktır. Yarışlar kademeli, kademeli ve bayanlar olmak üzere üç sınıf küreği arasında olacaktır.

YAZLIĞA GİDECEKLERE
HASIR KOLTUK

ve mobilyanızla dış budak ağaç, çimden bahçe koltuklarınızı Her yerden uuz İstanbulda Rızapaşa yolunda 66 No. AHMET FEVZİ'nin ASRİ MOBİLYA Mağazasından alınız.

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Piskin beraber Harbiyede, Belvü bahçesinin alfaturka kısmında bu gece Yataklı Vagonlar Kontrolörü Yazan: Raşid Rıza

Yüksek deniz ticaret mektebi

müdür:üğünden:

Mektebiniz lise birinci sınıfına 3/8/942 gününden itibaren namzed talebe kaydına başlanacak ve kayıt işi 28/8/942 gününe kadar devam edecektir.

Şartlar: Orta okul mezunu olmak ve yahud lise sekizinci sınıfı ikmal etmiş bulunmak ve yaşı on beşten küçük on dokuzdan büyük olmamak lazımdır. Orta okulu geçen senec bitirenler, arada geçen bir sene zarfında ne ile mesgul olduklarını tevşik edeceklerdir.

Aşağıda yazılı vesikalara mektebe müracaat edecek istekliler, sıhhi durumları denetimliğe elverişli olup olmadığı anlaşılacak üzere mektepe boş muayene kâğıdıyla Kasımpaşa'da deniz hastanesine gönderileceklerdir.

Sıhhi durumları elverişli olduğu anlaşılan ve müsabaka imtihanında muvaffak olarak mektebe alınmasına karar verilen talebeler; noterliğe itibarlı musaddak sercet sahibi bir kefil veya umumî, hususî belediye ve mütlhak bütçelerden maaş veya ücret alan bir memur imzasıyla noterliğe musaddakla bir taahhüdname alınır.

İsteklilerin müdüriyet kalemine müracaatları.

Vesikalar: Dilekçe, ağı, iyihâl, veli kâğıdıyla nüfus cüzdanı, diploma veya tasdikî suretleri ve 4 x 6 eb'adında 6 fotoğraf. «7377»

Kocaeli Vilâyetinden:

Herede taşınmaz mülk Herede Hacı Hüseyin inleri mevkinde 1750 metre mürabbai arazi dahilindeki taş ocağı boş sene müddetle ruhsata bağlanacaktır. İhale Ağustosun 17 inci Pazartesi günü saat on birde vilâyet makamında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır. Muvakkat teminat yapılabacak teklifin yüzde yedi bütüğü üzerinden hesap edilerek verilecektir. İsteklilerin o gün zikredilen saatten bir saat evveline kadar teklif mektublarını Ticaret Odası kayıd vesikası ve muvakkat teminat ile birlikte vilâyet makamına vermeleri, şartnamesini görmek isteyenlerin de Encümen kalemine müracaatları lazımdır. Teklif mektubları posta ile gönderildiği takdirde vakti olacak gecikme kabul edilmez. «8169»

İstanbul hava mntaka depo âmirliğinden:

Hava birlikleri ihtiyacı için 1500 adet siyah boyak yeni saç bîdon pazar, lila satın alınacaktır. İstekliler kat'i teminat husarı olan 6975 lirayı Bekir, köy malmüdürlüğüne yatırarak makbuzları ile beraber 10/8/942 Pazartesi günü saat «11» de Yeni Postahane karşısında Büyük Kinacıyan han ikinci kat 9/10 da Hava Satın Alma Komisyonunda bulunmaları. «8197»

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI

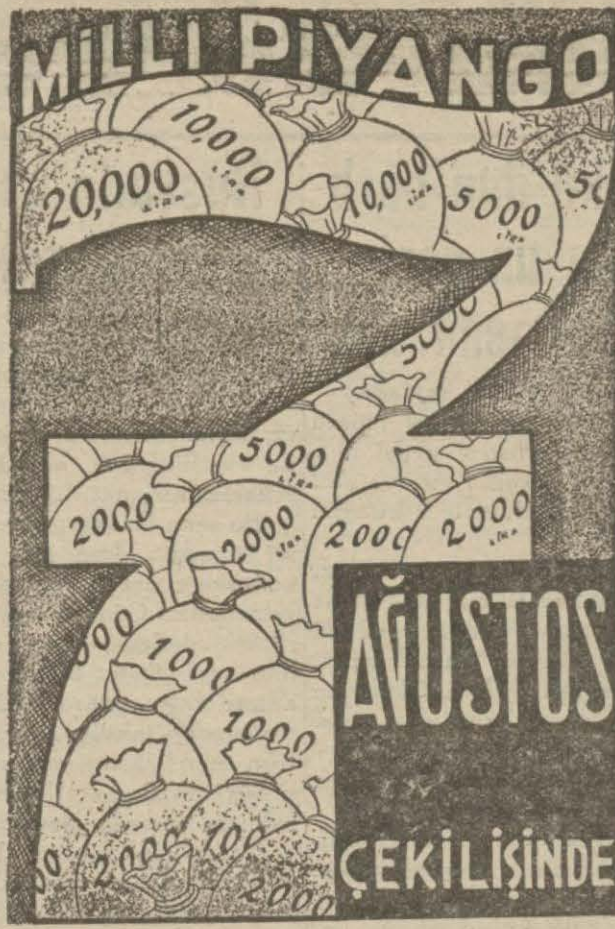
KESİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteğin tarihlerinde yapılır.

1942 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık = 2000.— Lira	40 > 100 > = 4000.— »
2 > 1000 > = 3000.— »	50 > 80 > = 2500.— »
3 > 750 > = 1500.— »	200 > 25 > = 5000.— »
2 > 500 > = 1500.— »	200 > 10 > = 2000.— »
10 > 250 > = 2500.— »	

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Ziyad T. Ebuzziya

SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIGIL

POKER
Traş Bıçakları
Cildi tahriş etmez,
cildi yumuşatır.
Her yerde
P O K E R
traş bıçaklarını arayınız.

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE
KARŞI

FORTOBİN

S. ve İ. MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228
REÇETE İLE SATILIR

SÜMER BANK

İstanbul Satınalma Müdürlüğünden

Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları

Müessesesi İhtiyacı İçin

100 ton kemik satın alınacaktır

VASFİ: Kuru, et, sinir ve hâkten ari olacaktır.

Teslim mahalli: Karabük'de Vagonda teslim

Teminat: İhale bedelinin % 15 nisbetinde Millî Bankalardan alınmış teminat mektubu veya nakit, tekliflerin teminatı ile birlikte kapalı olarak 17 Ağustos Pazartesi saat 16 ya kadar Müdüriyete verilmesi.

Hail Koşar

DÜZCE OTOBÜS EVİ

FAAL ENTEROPEL 37 MODEL, ŞAVROLE 37 ve YİNE ŞAV-
ROLE Marka. Hepsinin lastikleri kullanılır vaziyette satılık arabalar.
Taliplerin Düzcede Müessesemize müracaat etmelerini.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 25/Temmuz/1942 vaziyeti

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	74,616,385	Lira 104,953,914,15
Banknot		» 7,374,146,50
Ufaklık		» 202,647,75
Dahildeki muhabirleri		
Türk lirası		» 502,317,80
Hariçteki muhabirleri:		
Altın: Safi kilogram	23,948,013	Lira 33,648,796,38
Altına tahvilî kabul serbest dövizler		» —
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri		» 53,041,862,93
Hazine tahvilîleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158,748,563,—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vakti tediyat		» 24,221,621,—
Senedat Cüzdanı		Lira 331,222,432,28
Ticari Senetler		» —
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)		Lira 44,833,139,93
(yeni karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle))		» 10,506,443,45
B (Serbest Esham ve Tahvilât:		» 55,339,583,38
Avanslar:		Lira 3,096,31
Altın ve döviz üzerine avans		» 7,905,723,45
Tahvilât üzerine avans		» —
Hazineye kısa vadeli avans		» —
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		» 250,000,000,—
Hissedarlar:		» 4,500,000,—
Muhtelif:		» 9,763,176,24
		Yekün 992,984,039,77

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		Lira 15,000,000,—
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde		Lira 9,412,135,73
Husulî		» 6,000,000,—
Tedavüldeki banknotlar:		Lira 158,748,563,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vakti tediyat		» 24,221,621,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		Lira 134,526,942,—
Karşılığı tamamen altın olarak ihâveten tedavüle vaziedilen		» 40,000,000,—
Reeskont mukabilî ihâveten tedavüle vaziedilen		» 288,500,000,—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No. lu kanun mucibince ihâveten tedavüle vaziedilen		» 136,500,000,—
		» 599,526,942,—
MEVDUAT:		
Türk lirası		Lira 116,801,195,16
Altın: Safi kilogram	877,422	» 1,234,164,05
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olan altınlar:		
Safi kilogram	55,541,930	» 78,124,167,90
Döviz Taahhüdâtı:		
Altına tahvilî kabul dövizler		Lira —,—
Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakiyeleri		» 27,044,473,38
Muhtelif		» 139,846,961,56
		Yekün 992,984,039,77

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

Kırıkkale askerî fabrikalar grup müdürlüğü
satın alma komisyonundan:15:20 bin ton malzeme
naklettirilecek

Tahmin edilen bedeli «50000» liradan ibaret olan 15:20 bin ton malzeme Kırıkkale istasyonundan demiryolu olmayan Kırıkkale Barut ve Tüfek fabrika, larına mukavele tarihinden itibaren 942 mali yılı gagesine kadar talibine ihale edilecektir. Şartname 250 kurustur. İhalesi 10/8/942 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfı yollama binasında müteşekkîl satın alma komisyonunca yapılır. caktır. Muvkkat teminat «3750» liradır. Taliblerin teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyonuna vermeleri. «7955»

Havacı gedikli olmak isteyenler

1926 ve 341 doğumlulardan evrakını ikmal edenler sevkedileceğinden mü, racaatları. «8171»

Askerî posta 8734 K. satınalma

komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	T. Bedeli Lira	İlk teminatı	Eksiltme tarihi
18000 kilo	Sabun	13680	1026—00	10/8/942 Pazartesi günü 11.30 da
18000 kilo	Toz şeker veya kesme şeker	16650	1248—75	10/8/942 Pazartesi günü 11 de
500 kilo	Çay	8750	656—25	10/8/942 Pazartesi günü 10.30

Yukarıda cins, miktar, tahmin bedeli ve ilk teminatları yazılı üç kalem evrakın hazırlanmış gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarfı eksiltmeleri yapılacaktır.

2 — Bunlara aid şartnameler Ankara'da deniz levazım müdürlüğünde, İstanbul'da deniz levazım satın alma komisyonunda ve Çanakkale'de askerî posta 8734 K. satın alma komisyonunda görülebilir.

3 — İsteklilerin kanuna uygun olarak tanzim edecekleri kapalı tekliflerini Çanakkale askerî posta No. 8734 K. satın alma komisyonuna göndermeleri ve postada vakti olacak gecikmelerin kabul edilmiyeceği ve tekliflerin nihayet eksiltme tarihinden bir saat evveline kadar verilmesi lazımdır. «7959»

Devlet Demiryolları İşletme U. V. 10

Muhammen bedeli 1257 (bin iki yüz epli yedi) lira 10 (on) kuruş olan muh, telif cins, eb'at ve miktarlarda 9 (dokuz) kalem demir maden vidası (9.Ağustos. 1942) Perşembe günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 94 (doksan dört) lira 29 (yirmi dokuz) kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarf, larını aynı gün saat (14.30) on dört otuz kadar komisyon reisliğine vermeleri. Bu işe aid şartnameler komisyonunda parasız olarak dağıtılmaktadır. (7870)

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonundan

Tahmin edilen bedeli «5833,5» lira olan Zeytinburnu silah tamirhanesinde mevcut 13 adet kazanın buldukları yerlerden sökülerek 300.600 metre me safede işleme taşınması ve işleme dubalara verilmesi işi Salıpaşarında askerî fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunca 11/Ağustos/942 Salı günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir.

İlk teminat 438 liradır.

İsteklilerin o gün ve saatte teminat mektubu ile komisyonunda bulunmaları. «8037»

Çanakkale Deniz Komutanlığından:

Cinsi	Miktarı	Muvakkat teminat	İhale günü	Saati
Siğır eti	22000 kilo	1650 lira	21.8.942	16.30
1 —	Yukarıda yazılı siğır eti açık eksiltme ile alınacaktır.			
2 —	Taliblerin mezkûr gün ve saatte Çanakkale Deniz Komutanlığı Satınalma komisyonuna müracaatları.			
3 —	Buna aid şartname Ankara Dz. Lv. Müdürlüğünde ve Çanakkale Deniz Komutanlığı Satınalma komisyonuna müracaatla alınabilir.			

«5685» «7919»

Ankara Valiliğinden:

1 — Hipodromda müşterek bahis gişelerle birinci sınıf tribünleri arasında bulunan kumlanma işinin ihalesi 6/8/942 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de vilâyet Daimi Encümeninde yapılmak üzere kapalı zarf usulüyle eksiltme konulmuştur.

2 — Kesif bedeli «13445» lira «88» kuruş ve muvakkat teminatı «1008» lira «44» kurustur.

3 — İsteklilerin muvakkat teminat mektub veya makbuzlarıyla Ticaret Odası vesikalarmı ve ihale gününden en az üç gün evvel istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikalarmı yukarıda adı geçen günde teklif mektublarını saat 14 de kadar Daimi Encümen reisliğine vermeleri.

4 — Bu işe aid kesif ve şartnameyi her gün Nafla Müdürlüğünde görebilecekleri. «5600» «7810»